

MUNKAADOK LAPJA

„Tiszteld a tisztos ipart!”

Irta: REINHART GYULA

A tulzott egyéniségnek, a féktelen versenynek
mely mindent letipor el kell tűnni, hogy helyet szo-
ritson az együttesnek, amelyben mindannyian egy-

Ki kell elsősorban építenünk azokat az inté-

Fontos utasítások a gyakorlati téves megállapítások kiküszöbölésére.

Gyakori eset volt az, hogy egy és ugyanazon cselekmény miatt két különböző időpontban vettek fel kihágási jegyzőkönyvet, míg most az említett körrendelet kötelességévé teszi a tisztviselőnek, hogy a megállapítási jegyzőkönyv szerkesztésénél ügyeljének arra, hogy az adózónak nem-e olyan jóvelmérlől van szó, amelynek tárgyában már volt eljárás. Ezután a miniszteri utasítás felsorolja azokat a konkrét eseteket, amik a leggyakorabbi té-

A nagypénteken elnémult harangok pedig husvét reggelén hangosan hirdessék: „Alleluja! Alleluja!”, újból feltámadt, újból hatalmassá lett a kézműnár.

Végül tisztázza a miniszteri utasítás azt a kérdést, mikor lehet szó minősített, pénzügyi kihágásról és mikor egyszerű pénzügyi kihágásról? Az egyenes adókról szóló törvény az adó egynegyedével, mint bírsággal sújtja azt az adózót, aki adódeklarációját nem tesz, vagy azt hiányosan terjeszti elő. A pénzügyi hatóságok a múltban hajlandóságot mutattak arra, hogy ezt a mulasztást ne tekintsék egyszerű kihágásnak, hanem olyannak, amelyet a törvény az adóösszeg négyszeresével, egyenlő bírsággal sújt. A miniszteri utasítás szerint az ilyen mennyiségű bírság csak az okirati úton történt adócsalásoknál és hamisításoknál róható ki.

Nagy frikciós présünkön préseléseket elvállalunk Dokasz Testvérek

Arad, Strada Goldu 3.

Két évig kell megőrizni a számlákat.

A pénzügyminiszter a közelmúltban körrendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a kereskedők és iparosok az általuk vásárolt áruk számláit két éven keresztül kötelesek megőrizni. Az iparos érdekképviselések közlése szerint ez a rendelkezés azokra a kereskedőkre és iparosokra vonatkozik, akik forgalmi- és fényüzési adó alá eső cikkeket vesznek és eladnak. A forgalmi adótörvény értelmében ezeknek az áruknak számláit nem kellő, hanem öt évig kell megőrizni.

HIVATALOS ÜGY.

- Hallja, kisasszony, nálam üzleti órák alatt a privát telefonbeszélgetés nincs megengedve.
- De kérem, én üzleti ügyben beszéltem.
- Akkor pedig kikérem magamnak, hogy az én ügyfeleimet „aranyos mucuskám”-nak szólítsa.

Az arad-i vendéglősök szindikátusának közlése.

Az arad-i vendéglősök szindikátusa értesíti tagjait, hogy a központi monopólpénztár igazgatósága a következő új rendelkezést adta ki a vendéglői helyiségekből vásárokról, kiállítás helyekre, vagy szabad ég alatt rendezendő mulatságokra szállított szeszes italok ügyében: A külön megállapított italmérési illeték befizetésével egyidejűleg külön engedélyt kell kérni a kivételi pénzügyigazgatóságtól. Az engedélyt fel kell tüntetni a fogyasztás helyére szállított szeszes italok mennyiségét és nemét. Különleges kimutatásba kell bevezetni a szállított italokat. A megmaradt és el nem adott mennyiségről újabb nyilatkozat készítendő a pénzügyigazgatóság részére, amely erről az italmennyiségről külön igazolványt állít ki és a visszaszállított italmennyiség újból bevezetendő a különleges regiszterbe.

IN DER BAR.

In ein Nachtlokal kommt ein Gast und verlangt ein Glas Milch. „Wünscht der Herr vielleicht auch ein paar Zinnsoldaten zum Spielen? — wird er darauf, vom Kellner gefragt.

MI A TEENDŐ A REPÜLŐILLETEK FELEMELESEVEL KAPCSOLATBAN.

A gazdasági életben nagy nyugtalan-ságot okoz, hogy a kereskedelmi és ipari cégek március 17-én, 18-án és részben 19-én kibocsátott számláikat és nyugtáikat még a régi repülőbélyeg-fokozat szerint bélyegezték, mert a felemelt repülőbélyeg alkalmazásáról szóló törvény megjelenése után csak napokkal később vált köztudomásúvá. Tekintve, hogy az ellenőrzés hónapok múlva a vevőknél is végbement, a hiány pótlásának egyedül biztos módja, ha a számlát, vagy nyugtát kibocsátó cégek a birtokukban lévő szelvényekre (cotor) ráragasztják a bélyeg-differencia pótlására szolgáló perforált bélyeg felét, másik felét pedig körlevél kíséretében beküldik az illetéktelnek, hogy a kibocsátott okmányra a bélyegrészt ragassza fel. Ily módon „mindössze” a nyomtatvány költségbe kerül a bélyeghiány pótlása és a felek számára teljes biztosítékot nyújt.

GYÖNGED VÖ.

- Képzeld Sándor, levelet kaptam hazulról.
- Mit írnak?
- Hogy az orvosok a mamát feladták.
- De remélem, nem a mi címünkre?

KEDVES VENDEGLÁTAS.

- Egészen szép itt nálad a villában, csak a kert kopasz még és a fák egész kicsikék.
- Remélem, mire megint kifősz hozzám, a fák már jó nagyok lesznek.

Száznál több műhelyt zárnak be Satumare-n az új ipartörvény alapján

Mudura Joan satumare-i munkügyi felügyelő a vizsgáztatóbizottságok kapott utasításaihoz híven már megkezdte területén az ellenőrzést. Előző elmúlt napjain Baia-Mare-n járt. Megállapította, hogy harminc olyan asztalos- és szabóműhely van, amelynek tulajdonosai nem saját maguk vezetik az üzemet, hanem műhelyvezetőt alkalmaznak. Ezeket a műhelyeket a munkügyi felügyelő

azonnal bezáratta és lepecsételte és az ipar-egedélyeket elkobozta.

Pénteken kezdték meg Satumare-n az ellenőrzést. Az összes műhelyek hasonló sorsra kerülnek, ha megállapítják, hogy azokat nem az iparigazolvány tulajdonosa vezeti. Ugyanígyen elbírálás alá esnek azok a műhelyek is, amelyek tulajdonosai nem kérték iparigazolványuk becserelését. Ezeket úgy tekintik, mintha iparendelő nélkül működtek volna. A munkügyi felügyelő véleménye szerint Satumare-n

száznál több műhelyt zárnak be a közeli napokban.

A belföldi ipar nyersanyagszükségletének ellátása érdekében a kormány a nyersanyagbehozatalnak a kontingentálás alól való mentesítését tervezi

A belföldi ipar nyersanyagellátása a nemzetközi piacok elzárkozása miatt súlyos helyzetbe jutott. Ma már a külföld túlnyomóan csak erős devizák ellenében hajlandó nyersanyagot és félgyártmányt eladni. Minthogy a Jegybank erődevizadisponibilitása aránylag kicsi, csak kevés vállalat juthat a legszükségesebb nyersanyaghoz.

A belföldi ipar nyersanyaghiányát fokozza még az is, hogy a nyersanyag- és félgyártmányimport tekintetében még ma is szigorító intézkedéseket alkalmaz a kontingentálási igazgatóság, ahelyett, hogy ezeknek behozatalát bármilyen uton megkönnyítene.

Értékesítéseink szerint,

a kereskedelmi és iparügyi miniszter komoly megfontolás tárgyává tette, hogy mindazokat a nyersanyagokat, amelyek belföldön kellő mennyiségben és minőségben nem találhatók, mentesíti a kontingentálás alól.

Igy elsősorban a vasipari és textilipari nyersanyagoknak a kontingentálás alól való mentesítéséről van szó.

Ipari körök azonban a nyersanyagoknak nemcsak a kontingentálás alól való mentesítését sürgetik, hanem azt is kérik, hogy a kormány a külkereskedelmi tárgyalások alkalmával kellő figyelemmel részesítse a belföldi ipar nyersanyag- és félgyártmányellátásának ellátásának problémáját és olyan országokba, amelyek nyersanyagkészletekkel rendelkeznek, csak abban az esetben engedélyezze a romániai nyersanyagok kivitelét, ha az illető állam hajlandó a romániai iparnak szükséges nyersanyaggal fizetni.

Nagyipari körök véleménye szerint, nyersanyag szükségletünk fedezése így biztosítható volna azokból az államokból, amelyek a nyersanyagkivitel elől elzárkoznak vagy pedig csak erődeviza ellenében hajlandók nyersanyagot adni.

TÖBB MINT SZÁZEZER LEI TEMETKEZÉSI SEGÉLYT FIZETETT KI AZ UTÓBBI KÉT HÉT FOLYAMÁN ELHUNYT TAGJAI UTÁN AZ ARAD-I IPAROSOK TEMETKEZÉST SEGÉLYEZŐ CSOPORTJA.

Az Arad-i Iparosok Temetkezései Segélyező Csoportja az „A” alcsoportban az alábbi kedvezményezetteknek fizetett ki fejenként 12.000—12.000 lei temetkezési segélyt: özv. Balázs Istvánének elhunyt nagynénje után, özv. Endrey Györgynének elhalt férje után, özv. Princzinger Mihálynének szintén elhunyt férje után, özv. Lajos Mátyásának elhunyt édesanyja után, özv. Biener Józsefnek elhunyt férje után, míg Galván Jánosnak elhalálozott édesapja után. A „B” alcsoportban özv. Badár Gábornének, özv. Geiger Ignácának és özv. Princzinger Mihálynének elhunyt férjeik után 10.000—10.000 leit folyósított.

Az összkifizetések összege tehát 102.000 leit tesz ki.

A kiutalás minden akadály nélkül, a legnagyobb foku hivatali jóindulattal történt meg a temetkezési csoport vezetősége és irodája részéről, így érthető, hogy a fent felsorolt kedvezményezettek mindegyike köszönetnyilvánítási nyilatkozatot intézett a temetkezési csoport igazgatóságához.

— Április elsejétől 10 százalékkal drágul a vasút. Bucureşti-ből jelentik: A CFR új személydíj-szabása április elsején lép életbe, amikor 10 százalékkal drágul az utazás.

MORICKA ÉS A TANÍTÓ.

- Tanító ur, miért küldte megint haza Moricka kát?
- Mert a gyerek azt mondta, hogy kanyarója van a nővérenek.
- Igen, de az Amerikában van.

Megnyit I. MOTIU

női és férfi textil áruház. Szövet, selyem, vászon és mosó-árak. Szentácsi olcsó árak. Arad, Piaţa A. Iancu és Metianu u. sarok. Consum—Inlesnirea-tag.

EIN ZEHN SCHILLINGNOTE.

- Ich habe eine Zehnschillingnote auf meinem Schreibtisch liegen lassen.
- Ich habe nichts gesehen.
- Dann ist ja Aussicht, dass das Geld noch dort ist!

LELEKVANDORLAS.

- Tanika, te mi szeretnél lenni?
- Szőnyeg.
- Megbolondultál? Miért éppen szőnyeg?
- Mert azt csak reggel héttől-tízig szabad venni.

Szalagfűrészek eladók

egy Kirohner gyártmányu, 105 cm. kerékátmérővel, rönkvágásra is alkalmas és egy kisebb belföldi gyártmányu, olcsó áron megkapható.

REINHART FULOP bútorgyár

ARAD, Str. Horia 2. szám.

A vállalatoknak új könyvet kell bevezetniük pénzügyi ellenőrzés céljából

A pénzügyminiszter az UGIR közbenjárására elrendelte, hogy minden pénzügyigazgatóság közölje a kerületében levő vállalatokkal, melyeknek évi forgalma meghaladja az egymilliót, hogy április elsejétől kezdve egy új könyvet kell felfektetniük az ellenőrzés és ellenőrök számára. Abban az átiratban, melyet a pénzügyigazgatóság a vonatkozó vállalatoknak küld, felhívja ezek figyelmét arra, hogy az új könyvek felfektetését az UGIR indítványozta és annak vezetése a vállalat saját érdekében áll.

Április elsejétől kezdve minden pénzügyigazgató, vagy minden pénzügyigazgatósági kiküldött, aki valamely vállalatnál ellenőrzést vezet, köteles a könyv rovatait kitölteni. Ezáltal elejét akarják venni annak a tulkapásnak, hogy egymásután több ellenőr és hivatalos közeg ment el ugyanazon vállalathoz teljesen egyező tárgyú rovacsolást végezve.

Szerintünk sokkal helyesebb lett volna ahelyett, hogy a vállalatokat egy új könyv vezetésével és tartásával terheljék, az ellenőrzések központosítását keresztülvinni oly módon, hogy egy vállalatnál, akár miről is van szó, csak egy személy gyakorolhasson ellenőrzést.

REJTÉLY.

— Nem értem a feleségemet. Kétezerlejes virágzatát vettem a születésnapjára és nem tetszik neki.

— Miből gondolja?

— A fejéhez vágta.

A munkaadó az általa fizetett összes munkabérek után köteles befizetni az 1.2 százalékos balesetbiztosítási járulékot.

A központi munkásbiztosító legutóbbi közgyűlése bizottságot delegált olyan törvénytervezet elkészítésére, amely a munkásbiztosítási törvény homályos intézkedéseit megvilágítja és a vitás kérdésekben intézkedik.

A bizottság a tervezetet elkészítette és a munkaügyi miniszter elé terjesztette jóváhagyás céljából. Ez a tervezet azonban csak részben világítja meg a jelenlegi törvény homályos intézkedéseit és kiterjeszti a kötelező biztosítást eddig még nem biztosított munkásrétegekre is. A tervezet megállapítja azokat a szabályokat, amelyek mellett a kikötői munkások és főképp fatereszkedők által foglalkoztatott fuvarosok is kötelező munkásbiztosítás alá tartoznak. Ugyanakkor a törvénytervezet megállapítja, hogy az 1.2 százalékos balesetbiztosítási járulékot a munkaadók az általuk fizetett összes munkabérek és fizetések után kötelesek befizetni, tekintet nélkül arra, hogy a munkás vagy a tisztviselő kötelező munkásbiztosítás alá esik vagy nem. Ily értelemben döntött egyébként a semmitősszék is, amint arról már beszámoltunk.

SZABONAL.

— Igaz, hogy a fiam már három esztendeje tartozik magának két rend ruha árával?

— Igaz. Ki tetszik fizetni?

— Nem kérem. Magam is szeretnék rendelni két öltözet ruhát.

A KORMÁNY NEM ENGEDÉLYEZI A CUKORARAK EMELESET.

Fővárosi jelentés szerint a kereskedelmi és iparügyi minisztérium mellett működő cukorbizottság az elmúlt héten ülésezett Cezar Popescu iparügyi vezérigazgató elnökletével. A vezérigazgató közölte, hogy a kormány nem hajlandó hozzájárulni a jelenlegi cukorárak növeléséhez. Ennek a határozott állásfoglalásnak hatása alatt elhatározták, hogy a következő termelési kampány során fentartják a répa eddigi beváltási árát, vagyis megmarad az 5700 leies ár. A kormány részéről azonban ígéretet tettek, hogy szükség esetén visszatérnek erre a határozatra és nem tévesztik szem elől a termelők érdekeit.

IGAIZA VAN.

— Uram, én azt mondtam, hogy a kutyája nem bántja az embert.

— Miért? A maga nadrágja ember?

Az új büntetőtörvénynek ipari vonatkozású rendelkezései

Irta: GABOS JENŐ dr.

Tudott dolog ma már mindenki előtt, hogy a törvény nem ismerése nem mentesít a büntetés alól. Szolgálatot véltünk tehát teljesíteni iparosainknak, amikor megismertettük őket az új büntetőtörvénynek azon rendelkezéseivel, melyek az iparostársadalom bármely okból érdekelhetik.

Általános ismeretszerzés céljából tudni kell, hogy a bűncselekményeknek három válfaja van: büntett, vétség és kihágás. A büntettek a legsúlyosabb bűncselekmények, mint például: gyilkosság, rablás, gyújtogatás. A vétségek már enyhébbek és kisebb jelentőségűek, mint például lopás, sikkasztás, csalás, testisértés. A kihágások pedig a legjelentéktelenebbek, egyes törvények, miniszteri rendeletek, közigazgatási vagy rendőrhatalóságok rendelkezéseinek megszegése.

A büntettek és vétségek, közönséges vagy politikai bűncselekmények. E szerint különbözik a büntetésük. A közönséges büntett büntetése: kényszer-munka 5 évtől életfogytig és börtön 3 évtől 20 évig. A politikai büntettek: államfogház 3 évtől életfogytig. A közönséges vétség büntetése: fogház 1 hótól 12 évig és pénzbüntetés 2000 leitől 20.000 leiig. A politikai vétségek: államfogház 1 hótól 12 évig és ugyanazon büntetés, mint a közönséges vétségeknek. A kihágások büntetése: rendőri elzárás 1 naptól 1 hóig és pénzbüntetés 50 leitől 1500 leiig.

A közönséges, de nem politikai bűncselekmények miatt szabadságvesztésre ítélt mezőgazdasági vagy ipari munkát kötelesek végezni és ezzel, tudjuk, az iparosságnak csinálnak konkurrenciát.

Senki sincs biztosítva, hogy legjobb akarata mellett is, illetve akarata ellenére is, bele ne kerüljön olyan bűncselekménybe vagy mulasztásba (pld.: a különböző bejelentési kötelezettségek elmulasztása), amelyért pénzbüntetésre ítélik. Ezért tudni kell, hogy a pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított egy hónapon belül a pénzügyigazgatóságnál kell lefizetni és az ott kapott nyugtát az ítéletet hozó bírósághoz beadni. Ha ezt valaki elmulasztja, az ítélet előállítják és közmunkára viszik. Ha a hatóságok nem tudnak közmunkát szerezni, akkor és csak akkor változtathatja át az ügyészség a pénzbüntetést fogházbüntetésre olyképen, hogy 50 leienként egy-egy napi szabadságvesztésbüntetést kell elsenvedni. Abban a pillanatban azonban, amikor valaki lefizeti a pénzbüntetést, azonnal szabad a közmunkától, illetve fogháztól.

Egészen új intézkedés, hogy ha valakit elítélnek valami büntetért, az ítéletet közzéteszik a Monitorul Oficialban és legalább egy hónapra kifüggesztik.

GYAKORI LATOGATÁS.

Gazdag nagynéni: Te csak akkor nézel felém, ha pénzre van szükséged.

Unokaöcs: De drága néni, hiszen naponta felkereslek.

20 millió értékű géphehozatalt engedélyeztek

Bucureşti, március 23. A belföldi ipar fejlesztését szolgáló géphehozatali szabályozó bizottság legutóbbi ülésén ismét 20,127.675 lei értékben engedélyezett géphehozatalt. A 20 milliót meghaladó keretben 12.394.000 lei értékben angol, 2.655.000 lei értékben olasz, 2.237.000 lei értékben német, 2 millió 36.675 lei értékben finnországi, 375.000 lei értékben csehszlovákiai és 200.000 lei értékben magyarországi gépek szerepelnek. Az új géphehozatal jelentős mértékben növeli majd a hazai ipar teljesítő képességét.

BOBBY.

— Das Mittagessen können Sie mir monatlich bezahlen. Aber bitte, immer recht pünktlich sein.

— Undesorgt! Punkt zwölf bin ich da!

A PESSZIMISTA.

Macera életbiztosítást köt. Amikor a biztosító nál kiállítják a kötvényt, Macera megazólal:

— Vegyünk bele tájbiztosítást is.

— Hogy érti ezt? — csodálkozik a hivatalnok.

— Tudniillik fájódom van...

a tettes lakásának ajtajára, valamint az elkövetési hely és a tettes lakóhelyének primariáján. Vétségért való elítélés esetén csak a sértett kérelmére rendelhető el a közzététel.

Teljesen modern és szabadelvű a törvény azon intézkedése, hogy ha valakit két évig terjedő fogházra, államfogházra vagy pénzbüntetésre ítélnék, a bíróság három évre felfüggesztheti a büntetés végrehajtását és ha három év alatt újabb bűncselekményt nem követ el az illető, büntetését végleg elengedik. A büntetés felfüggesztésének alapfoglata az, hogy ha különös méltánylást érdemlő körülmények forognak fenn, az először vétkezőt meg kell menteni a meggyalázó szabadságbüntetéstől.

Nagyon szép rendelkezése a törvénynek az, hogy ha valakinek büntetését felfüggesztik, de kártérítésre kötelezik, — ha a három év letelte előtt nem fizette meg a kártérítést, el kell szenvednie a kirótt szabadságvesztésbüntetést.

Mivel kihágás esetén is helye van a büntetés végrehajtása felfüggesztésének, ha valakit az a baj érte, hogy kihágás miatt elítélik, kérje a felfüggesztést.

Teljesen új a törvénynek az a rendelkezése, mely az ún. biztonsági intézkedések megtételére is feljogosítja a bíróságot. Ezek közül az érdekesebbek:

1. Büntett elkövetése esetén a bíróság megtilthatja a tettesnek, hogy büntetésének kiállása után két évtől 10 évig visszatérjen abba a helységbe, ahol cselekményét elkövette, sőt még vétség esetén is megteheti a bíróság azt a korlátozó intézkedést, ha a büntetés legalább két évi fogház; a tilalom három évre szólhat.

2. A bíróság olyan bűncselekmény elítélése esetén, melyet bűnös szenvedély vagy az alkoholizmus hatása alatt követett el a tettes, megtilthatja bizonyos helyiségeknek hat hónaptól három évig való látogatását. Ez a tiltó rendelkezés a kocsimárossokat és vendéglőket érdekli.

3. A bíróság a tettest el is tilthatja foglalkozásának, iparának gyakorlásától, ha az derül ki, hogy a bűncselekményt a tettes tudatlansága, készségtelensége, hanyagsága vagy az illető foglalkozására, iparára előírt szabályok be nem tartása idézte elő. A bíróság örökre is eltilthatja az illetőt mesterségének folytatásától. Ily esetben csak egy szakmabeli más egyén vezetése mellett és felelősségére dolgozhatnak. A foglalkozásától eltiltott egyén azonban három év elteltével kérheti a tilalom megszüntetését, ha egy szakértőkből álló bizottság előtt levezsgázik. (Folytatjuk).

Április 1-ig 90 százalékosan kötvényekkel fizethetők a régi betegsegélyző tartozások

Az arad-i betegsegélyző pénztár ezuttal ismételtén közli, hogy a bucureşti-i központi betegsegélyző múltévi közgyűlésének határozata értelmében a betegsegélyzővel szemben fennálló régi tartozások, vagyis azok, amelyek még az új társadalombiztosító törvény alkalmazásának ideje előtt (1933. április 8.) származnak, 1937. április 1-ig oly módon likvidálhatók, hogy 10 százalék készpénz és 90 százalék 1934. évi beruházási köcsönkötvény fizetendő. Ugyanaddig az időpontig, vagyis 1937. április 1-ig rendezhető a be nem ragasztott bélyegek ügye is. Azok a munkaadók tehát, akiknél bélyeghiányt állapítottak meg és így bírságot vetettek ki rájuk, amennyiben a hiányt a fenti dátumig pótolják, úgy a bírságnak csupán 5 százalékát kell, hogy megfizessék.

Magyar iparosok!

Rendeljétek meg a

Magyar Nép-et

hetenként husz oldal nagyságban jelenik meg. Előfizetési díj egy évre 150 lei, fél évre 85 lei. Kiadóhivatal: Cluj, Baron L. Pop 5. — Kérjen mutatónyvszámot! — A lapban állandó iparos rovat!

Instrucţiuni pentru consilie de califi- care profesională

În îndeplinirea atribuţiilor lor de a rezolva cererile de preschimbare şi de eliberare de cărţi de capacitate, precum şi de a supune la examen pe anumiţi candidaţi, comisiile de calificare se vor conduce după normele fixate de Legea pentru pregătirea profesională şi exercitarea meseriilor, în articolele 4, 5, 111—114 inclusiv, 124, 125, 126—128, 130—137 inclusiv, 140, 181, 184, 193 şi după lămuririle de mai jos.

Comisiile nu vor lua în consideraţie nici o cerere dacă constată că nu s'a depus odată cu actele şi chitanţa de plata taxei legale, de lei 50, eliberată de casa sau oficiul de asigurare respectiv; în cazul când constată că nu s'a depus acea chitanţă vor aduce acest lucru la cunoştinţa camerei de muncă, care este obligată să invite pe solicitant să depună chitanţa; dacă interesatul nu se conformează, comisia va respinge cererea.

Comisiile vor proceda mai întâi la preschimbarea sau eliberarea titlurilor de capacitate ale membrilor lor şi ale supleanţilor. La şedinţele de preschimbare a titlurilor de capacitate ale membrilor comisiilor vor fi neapărat invitaţi de preşedinţii comisiilor, inspectorii muncii respectivi.

În cazul când nu se poate aproba preschimbarea cu cărţi de meşter a titlurilor de capacitate ale membrilor comisiilor, dar persoanele respective îndeplinesc condiţiile pentru a obţine cărţi de meşter, comisiile vor încheia procesul-verbal legal de eliberare. Dacă persoanele în cauză nu au drept la cartea de meşter decât pe bază de examen ele vor fi supuse imediat la examen. În aceste cazuri se va cere celor interesaţi depunerea diferenţei de taxă.

În comisia de calificare, dacă cererea supleanţilor respectiv poate fi aprobată atunci supleanţii va putea lua parte la cercetarea actelor şi eventual la examenul titularului.

În cazul când unii membri titulari sau supleanţi ai comisiilor nu îndeplinesc condiţiile degii şi ale instrucţiilor de faţă, spre a obţine preschimbarea titlurilor lor de capacitate cu cărţi de meşter, sau pentru a obţine cărţi de meşter, preşedinţii comisiilor vor semnala cazurile camerei de muncă şi inspectoratului muncii, care vor face recomandări pentru înlocuirea acelor membri.

După ce se încheie pentru fiecare membru al comisiei procesul-verbal legal prin care comisia hotărăşte să i preschimbe titlul său în carte de meşter sau hotărăşte să i se acorde carte de meşter, comisiile vor proceda la soluţionarea celorlalte cereri. Ele vor examina şi vor rezolva în primul rând cererile de preschimbare, urmând ca numai după ce toate acestea vor fi rezolvate, să treacă la cererile de eliberare de nouă cărţi, astfel cum s'a comunicat d-lor preşedinţi ai comisiilor cu adresa Nr. 118.972 din 19 Ianuarie a. c. şi camerelor de muncă cu adresa Nr. 128.350 din 5 Februarie a. c.

Se vor lăsa în suspensie cererile de preschimbare sau de eliberare ale acelor mecanici şi fochişti, care nu prezintă o carte de capacitate, ci prezintă un certificat eliberat de comisiuni care au funcţionat pe lângă organele Ministerului de Industrie şi Comerţ.

Cererile de preschimbare şi eliberare ale tehnicienilor dentari se vor înainta Ministerului, conform adresei noastre Nr. 128.350 din 5 Februarie a. c. către camerele de muncă.

Cererile art. 130 din lege, comisiile vor consemna soluţiunea dacă de ele fiicărei cereri pe care o examinează, într'un proces-verbal, care, pentru rapiditatea lucrărilor, va fi întocmit într'o stampilă după modelul care a fost înaintat separat camerelor de muncă, cu adresa Nr. 128.350 din 5 Februarie a. c.

Această stampilă va fi aplicată pe fiecare cerere, la loc vizibil şi procesul-verbal va fi completat şi semnat de preşedintele şi membrii comisiei. Comisia hotărăşte valabil (în comisiile speciale sau în comisiile obișnuite când lipseşte un membru) părerea preşedintelui primează. Dacă niciunul din membri nu vine la şedinţă, preşedintele hotărăşte singur, adăugând în procesul-verbal menţiunea că membrii comisiei au lipsit deşi au fost invitaţi. Membrii comisiei nu pot lucra şi hotări dacă preşedintele lipseşte.

La examene hotărârea se ia de preşedinte împreună cu cel puţin un membru.

Ne csak megyeszékhelyeken, hanem kisebb városokban is létesülhessenek munkakamarai fiókok

Az iparigazolványok becserélési illetékelt a minisztérium hajtja be, a bizottságok költségelt pedig a munkakamarának kell fedezni.

Az oradea-i Munkakamara vasárnapi közgyűlésén Moga Matei elnök a költségvetés benyújtásával egyidejűleg részletes indokolást terjesztett elő. Ebből a programbeszédnek is beillő költségvetési beadványból közöljük az alábbi érdekesebb részeket.

A beszéd bevezetése megállapítja, hogy az 1936—37. évi költségvetés első — kísérleti — kiadás volt és ezért végrehajtása sok nehézségbe ütközött.

Nehézségeket támasztott az a körülmény, hogy sem a munkakamara, sem pedig az új ipartörvény végrehajtási utasítása máig sem jelent meg.

Kitér Moga elnök a Kamara vezetősége ellen megjelent budapesti sajtótámadásokra, amelyek megcáfolása végett gyakran kellett Budapestbe utaznia az elnöknek és az alelnöknek. Ez pénzt és fáradságot jelentett, ami a más téren való alkotó munkát is nagyban akadályozta.

Az iparigazolványok és munkakönyvek becserélése is sok költséget emésztett fel, a becserélések még most is folynak, kérvények még mindig érkeznek be.

A munkakamarai tanácsosok elvesztett idejének anyagi térítése érdekében az oradea-i Munkakamara elnökének kezdeményezésére az összes elnökök értekezletet tartottak Nistor miniszter elnöklete alatt. A kérdést a minisztertanács fogja rendezni.

Mint a Munkakamarák Szövetségének alelnöke, sok fontos problémát vetett fel, amit a törvényben elmulasztottak rendezni. Így például: a régi magyar ipartörvény értelmében azokon a helyeken,

ahol 100-nál több iparos van, ipartestületeket létesítettek.

A munkakamarai törvény értelmében azonban munkakamarai fiókokat csak megyeszékhelyeken lehet felállítani. Ez a kérdés

több kisváros, főleg Salonta, Beius, Tiacsa, Carai, Simleu Silvaniei, stb. iparosait érinti.

akkor nem tudnak közvetlen kapcsolatot találni a Munkakamarával, mert nincs helyi fiók és minden ügyes-bajos dolgért be kell menniük a megyeszékhelyre.

A Kamarák Uniója magáévá tette a problémát és megfelelő javaslatot készített.

A Kamara bevételeiből 10 százalékos be kell fizetni a legfőbb gazdasági tanácsnak, 5 százalékos a Munkakamarák Uniójának, 3 százalékos a pénzügyigazgatóság veszi fel jutalék gyanánt. A Kamara 5 millió évi jövedelméből tehát 1 millió lejt elvesztenek.

— Ezzel azonban — mondja tovább a jelentés — csak Bihar-megyében a következő összegeket hajtotta be a minisztérium a munkakönyvek és iparigazolványok becserélésekor.

Iparengedély becserélés 4 200 lej	760.200
Munkakönyv becserélés 4 50 lej	765.200
Tanácsoskeresések 4 30 lej	32.700
Képesítéshez nem kötött munkakönyv 4 20 lej	75.060
Segédkönyvek (ujak) 4 300 lej	120.900
Mesterkönyvek (ujak) 4 500 lej	43.500

Összesen tehát 1.797.560 lejt vett be a minisztérium, amely azonban mégis a Munkakamarával akarja megfizetni a vizsgáztató bizottságok napi-díját is.

Meseriile pentru care comisiile vor hotări preschimbarea sau eliberarea de cărţi de capacitate sunt numai acelea prevăzute în tabloul Nr. 1 din Legea pentru pregătirea profesională şi exercitarea meseriilor şi numai cu denumirea exactă din tablou. Nu se va preschimba şi nu se va elibera nici o carte de capacitate pentru vreo meserie care nu este trecută în acel tablou. Nu se va adăuga nimic la nomenclatura din tablou a meseriilor, decât numai la meseriile pentru care tabloul însuşi arată că la numirea meseriei se va arăta specialitatea pe care o practică acel în cauză. În aceste din urmă cazuri, se va adăuga după numirea meseriei, în paranteză, acea specialitate, de exemplu: Tesetor (de pânză), Tesetor (de covoare), Miner (la mine de cărbuni), Miner, (la mine de aur), etc.

Titlurile muncitorilor necalificaţi şi cărţile de muncitori de fabrică necalificaţi nu se preschimbă.

PRESCHIMBAREA CĂRŢILOR DE CAPACITATE

Comisiunile hotărăsc, în condiţiile de mai jos, preschimbarea unui titlu de capacitate cu o carte de lucrător sau de meşter în aceeaşi meserie.

Comisiunile vor putea eventual hotări, tot prin proces-verbal, să se ceară petiţionarului să mai depună anumite acte. În acest caz camera de muncă va îngrijii să se facă corespondenţa necesară.

Comisiunile vor refuza cererea de preschimbare dacă cartea de capacitate anexată de solicitant, nu este eliberată înainte de 30 Aprilie 1936, data promulgării Legii pentru pregătirea profesională şi exercitarea meseriilor. Nu se va preschimba nici o carte de capacitate eliberată după această dată. Cărţile de capacitate eliberate după 30 Aprilie 1936 sunt nule de drept; ele vor fi înaintate de camera de muncă Ministerului, care va face cercetări pentru stabilirea şi sancţionarea acelor care le-au eliberat împotriva dispoziţiilor date.

Pentru şoferii comisiile vor hotări numai preschimbarea cărţilor de lucrători sau meşteri şoferi sau mecanici conducători de automobile şi nu se vor ocupa de permisele de conducere şi nici de şoferii amatori.

Se vor preschimba cu cărţi de lucrători:

Cărţile de lucrători eliberate pe baza Legii me-

seriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti din 1912;

2. Cărţile de lucrător eliberate pe baza Legii pentru extinderea în Basarabia a dispoziţiilor privitoare la exerciţiul şi controlul meseriilor din legea meseriilor creditului şi asigurărilor muncitoreşti din 1912;

3. Cărţile de lucrător (calfă) eliberate muncitorilor calificaţi pe baza Legii a XVII-a Industrială din 1884, pentru una din meseriile legate de calificare şi care cărţi au specificat meseria titularului;

4. Diplomele de lucrător (calfă) eliberate pe baza Codului Industrial din 1927 pentru una din meseriile legate de calificare şi care diplome au specificat meseria titularului;

5. Diplomele de lucrător (calfă) eliberate în Bucovina pe baza Deciziei Ministerului Muncii Nr. 77.202.935, lucrătorilor calificaţi din fabrici;

6. Diplomele de lucrător (calfă) eliberate în Bucovina pe baza Deciziei Ministerului Muncii Nr. 54.378/935, lucrătorilor calificaţi din întreprinderile textile.

B.

Se vor preschimba cu cărţi de meşteri:

1. Cărţile de meşter eliberate pe baza Legii pentru organizarea meseriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti din 1912;

2. Cărţile de meşter eliberate pe baza Legii pentru extinderea în Basarabia a dispoziţiilor privitoare la exerciţiul şi controlul meseriilor din legea meseriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti din 1912;

3. Brevetele, certificatele şi autorizaţiile actualelor meseriaşilor patroni, obţinute în Ardeal conform Legii a XVII-a Industrială din 1884, afară de acele care menţionează „cu conducător”. Acele care poartă această menţiune se anulează. Comisiile vor semnala aceste cazuri de anulare camerelor de muncă, care le vor aduce la cunoştinţa inspectoratelor muncii, în vederea închiderii atelierelor respective;

4. Brevetele şi decretele de concesiune ale actualilor meseriaşilor patroni, obţinute în Bucovina, conform Codului Industrial din 1907, pentru meseria calificată.

(Continuăm)

A második repülőbélyeg-törvény új intézkedései

A március 17-i Monitorul Oficial közölte a repülőbélyeg törvény egyes részeinek megváltoztatását. A lényegesebb változások a következők:

Eddig 10 banitól 100 leiig voltak repülőbélyegek kibocsátva, most 500 leiig bocsátatnak ki. Eddig kihágásnak mondotta a törvény az egyenes adók törvénye szerint kötelező könyvek hiányát, vagy fel nem mutatását, — most törölve van a szövegből az egyenes adók törvénye által előírt könyvekre korlátozás és általánosságban a *kötelező könyvek bírása és felmutatása marad meg*, amivel szélesebb körű lett az esetleges kihágások területe.

A felebbesések formaságait még szigorubbra szabja az új törvény kiegészítő rendelkezéseivel, a mennyiben előírja, hogy *legkésőbb az első tárgyalás napja előtti napon le kell tenni a bíróságnál mind azokat az iratokat, amelyeket a felebbező védelmére használni kíván*. Kimondja továbbá a kiegészítő törvény, hogy a felebbezés semmis akkor, ha nem teszi le a felebbező fél egyidejűleg a hiányzó bélyeg értékét és a büntetés 20 százalékát, valamint akkor, ha az iratokat a most említett ideig le nem tette. A bíróság nem vehet figyelembe csak olyan tény és jog előadásokat, melyek a felebbezésben elő voltak adva. Bizonyítékul a kihágási jegyzőkönyv ellenében csak u. n. „cu data certa” iratok vehetők figyelembe.

Kihágás most az is, ha nem mutatja fel valaki a bélyeg lerovására vonatkozó iratokat és a büntetés minden esetben 2000 lei fix pénzbüntetés és az előírt bélyeg ötszöröse. Az eredeti törvényhez fűzött tabella látványossági jegyekre vonatkozó részében *5—19 lei-ig bezárólag 1 lei és 20—200 leiig 2 lei, 200 leien felül 5 lei repülőbélyeg alkalmazandó.*

Parfóm, toalett és luxus cikkeknek a belföldi parfóm és luxus toalett cikkek eredeti csomagolásban 10 lei értékig bezárólag 50 bani, 50 lei értékig bezárólag 1 lei repülőbélyeggel látandók el, a továbbiakban változatlanul maradnak az eddigi rendelkezések. A luxus cikkekre azonban a kiegészítő törvény a következő rendelkezéseket hozza:

A törvény kihirdetésének napjától a luxus és ügyleti adók törvényéhez fűzött A) listában foglalt termékek 4 százalék, a B) listában foglaltak 3 százalék repülő illeték alá esnek, amely a luxus és ügyleti adók beszerzésével egyidejűleg fizetendő. A belföldi termelésnél a repülőbélyeg illetéket a nyersanyagra róják ki a repülésügyi nemzeti alaphoz a minisztérium által jóváhagyott kivételi szabályai szerint. A *gyárnál készletben levő mennyiségek a törvény kihirdetésének napjától 15 nap alatt bejelentendők az illetékes pénzügyigazgatóságnál*. A bejelentések alapján fogják kivetni az illetéket, amely 1937 áprilistól kezdve négy egyenlő havi részletben fizetendő. A bejelentésnek törvényes időben nem teljesítése 1000—10.000 lei pénzbüntetéssel jár és ezen felül a szabályos taxa ötszörösével, — valótlán bejelentésért az elvonni kívánt mennyiségre eső taxa tizszerese a büntetés.

A pezsgőnél törölve van a külföldiekre kivetve volt 50 lei és *egységesen üvegenként 10 lei a taxa*. Jogügyleteknél az áruátadási igazolványok mellé az átvételi igazolványok is be vannak szurva és pedig nem csak kereskedőknek, hanem magánosoknak az idevonatkozó iratai is. A taxák az itt felsorolt nyugták és elismervények, valamint magánvállalatok fizetési listái után *10.000 leitől felfelé fel vannak emelve és pedig 10.000—50.000 leinél 5 lei az eddigi 3 helyett, — 50.001—200.000 leiig 10 lei az eddigi 4 lei helyett és 200.000 leitől felfelé 20 lei az eddigi 10 lei helyett.*

Azoknál az ügyleteknél és okiratoknál, amelyek proporcionális kincstári bélyeg alá esnek, megmaradt az egy ezrelék repülőbélyeg, azonban a számlák kivételével ez alól és a számlákra a törvény kihirdetésétől kezdve a 0.20 kincstári bélyeg mellett ugyanennyi, tehát 0.20 százalék repülőbélyeg is alkalmazandó. Kimondja az új törvény, hogy a magánosok között létrejött szállítási szerződések mentesek úgy a repülő 0.20 százalék bélyegtől, mint az 1.4 százalék proporcionális adótól. A szállodák és éttermek fizetési jegyzékai 20—99 lei között 1 lei repülőbélyeg alá esnek, ezen felül összegeknél a fentebbi 2, 5, 10, illetve 20 lei rovandó la. A kereskedelmi testület közlése szerint a felemelt illetékek alkalmazása március 17-től kötelező.

LEANYKERES.

— Igaz, kisasszony, én huszonöt esztendővel vagyok idősebb, mint maga. Módosítom tehát kérdésemet: akkor az özvegyem lenni?

Fontos új rendelkezések a szakvizsgákra és munkakönyvek becserélésére

Mesterkönyvet kaphat vissza nélkül az a munkás, aki 10 évi gyakorlatot tud igazolni.

A munkaügyi minisztérium új utasításokat küldött az ország összes munkakamaráihoz a vizsgáztató bizottságok működésére vonatkozólag.

Az utasítások főbb részletei a következők:

A bizottságok nem vehetnek egyetlen olyan kérelmet sem figyelembe, amely mellett az 50 lejes taxa befizetéséről szóló nyugta nem szerepel, ha ez hiányzik, a Kamara felszólítja az illetékes kérvényezőt, hogy utólag nyújtsa be a nyugtát. A bizottság legelőször saját tagjainak új képesítési bizonyítványait adja ki, mindenkor a munkaügyi inspektor jelenlétében. Ha az illető tagnak vizsgátnia kell, nyomban levizsgáztatják. Ha megállapítást nyer, hogy az illető vizsgabizottsági tag, nem felel meg az előírt feltételeknek, hogy a szakmájában mesterkönyvet kaphasson, a bizottság elnöke jelentést tesz a Kamarának és az inspektorátusnak az illető tag leváltására. A bizottsági tagok képesítésének megállapítása után a többi becserélési kérvények felett döntenek. Független kell tartani azon mechanikusok és fűtők kérését, akik nem tudnak munkakönyvet felmutatni, hanem az ipari- és kereskedelmi minisztérium mellett működő bizottság igazolasát mutatják be.

A fogtechnikusok kérvényeit a minisztériumhoz kell továbbítani.

A bizottság minden kérvényt elintézik és erről jegyzőkönyvet vesz fel. A határozatot szótöbbséggel hozzák, egyenlő szavazat esetén az elnök szavazata dönt:

ha egyetlen tag sem jelenik meg, az elnök maga is dönthet,

a tagok azonban nem dönthetnek az elnök nélkül.

A vizsgáknál az elnök és legalább egy tag szavazata szükséges.

Csak 1936 április 30 (az új ipartörvény kihirdetése előtti munkakönyveket lehet becserélni az ezen időpont után kiállított képesítési igazolványok, munkakönyvek hivatalból semmisek. A Munkakamarák azokat kötelesek beküldeni a minisztériumnak, amely a munkakönyvet kiállító közegek ellen eljárást indít. A sofföröknél a bizottság csak a munka- és mesterkönyv becserélésével foglalkozik, a hajtási igazolványokat nem vizsgálhatja felül. Az urvezetők nem tartoznak a bizottságok elé állni.

Az utasítás ezután arról intézkedik, — hogy milyen munkakönyveket lehet becserélni.

Mesterkönyvre kell becserélni többek között: az Ardeal-ban az 1934. évi XVIII. ipartörvény alapján kiadott iparigazolványokat,

kivéve azokat, amelyeken a „munkavezetővel” megjegyzés szerepel. Az ilyen iparigazolványok

megsemmisítendő, a Munkakamara pedig jelentést tartozik tenni az inspektorátusnak, hogy a műhely bezárására vonatkozólag intézkedik.

Mesterkönyvre becserélhetők azok a ardeal-i ipartörvény alapján kiállított munkakönyvek, amelyeket legalább 10 évvel az új ipartörvény kihirdetése előtt állítottak ki, ha tulajdonosaik tanoncbizonyítványt is bemutatnak és igazolják, hogy legalább öt évig vezettek egy műhelyt, vagy egy gyári osztályt.

Ez utóbbi feltételeket a munkaadó igazolásával és a betegsegélyző könyvvel kell bizonyítani.

A fenti kategóriába tartozó munkások, akik munkakönyvet kértek és csak 50 leit fizettek be, kötelesek ezt az összeget 500 leire kiegészíteni, vagyis 450 leit befizetni a Betegsegélyzőnél.

Munkakönyvért vizsgára állhatnak: a tanoncbizonyítványok birtokosai, akik nem végeztek el egy szaktanfolyamot, a tononcok, akik szüleiknél tanulták ki a mesterségüket, akiknek a minisztérium külön engedélyt adott.

Mesterkönyvért vizsgára bocsáthatók azok, akik munkakönyvvel rendelkeznek és igazolni tudják, hogy legalább 3 év óta dolgoznak szakmájukban (az igazolás a munkaadó bizonyítványával és a betegsegélyző könyvvel történik.)

Azok az ipari műhelytulajdonosok, akiknek évek óta meg van a műhelyük, de nincs sem iparigazolványuk, sem munkakönyvük, a szerzett jogok alapján sem kaphatnak új iparendélyt. Ezek kontároknak tekintendők és a Munkakamarák kötelesek előterjesztést tenni az inspektorátusnak az ilyen műhelyek azonnali bezárására.

Az utasításnak az a része, amely az üzletvezetővel dolgozó ipari műhelyek bezárásáról intézkedik, meglepetésként hat, annál is inkább, mert

általános az a hit, hogy ezen a területen is tiszteltben tartják a szerzett jogokat.

Ez az intézkedés rendkívül kellemetlenül érint olyanokat is, akik hosszú éveken át fektettek be tőkét iparműhelyekbe és bár maguk nem voltak szakképzett iparosok, de üzletvezetővel dolgoztak és számos alkalmazottnak adtak munkát. Vannak olyan esetek is, amikor szakképzett iparos arra kényszerült, hogy az ipart felesége nevére írassa. Az utasítás értelmében a műhelyt ilyen esetben is be kell zárnai, mert hiszen a *feleség nem szakképzett iparos*. A rendelkezés csak a kis műhelyeket érinti, mert azok a műhelyek, amelyek *tíz munkásnál többet foglalkoztatnak, az új ipartörvény értelmében is dolgozhatnak üzletvezetővel és ezeknél a műhelyeknél a tulajdonosnak nem kell szakképzett iparosnak lennie.*

A kisiparos nem köteles felülbélyegzett üzleti könyvet vezetni

A múlt évben adóhivatali ellenőrök jelentek meg Fuchs Ede hentesmester üzletében és az üzleti könyvek felmutatását követelték. Az ellenőrök a bélyegtörvényre hivatkoztak, amely szerint minden kereskedő köteles felülbélyegzett könyvet vezetni. Fuchs viszont kijelentette, hogy ő nem kereskedő, hanem iparos és ezért nem köteles könyvet vezetni.

Minderről jegyzőkönyv készült, majd a pénzügyi hatóságok kihágás címén 3686 lei bírsággal sújtották Fuchst a bélyegtörvény ellen elkövetett kihágásért. A bírság ellen Fuchs fellebbezést jelentett be és ügyét a timişoara-i törvényszék Matei-Toma-tanácsa tárgyalta le. A hentesmester képviselője Friedländer Pál dr. kérte a bírság megsemmisítését, mint jogtalant. 1936. évi ipartörvény ugyanis a henteseket az iparosok közé osztotta be a bélyegtörvény viszont csak kereskedőkre vonatkozik, iparosok tehát nem kötelesek üzleti könyvet vezetni.

A törvényszék hosszas tanácskozás után az ipartörvény alapján megállapította, hogy a hentes valóban nem kereskedő, hanem iparos és ebben a minőségben nem köteles szabályszerű felülbélyeg-

zett üzleti könyvet vezetni. Ezért megsemmisítette a Fuchs Ede-re kivetett bírságot és a hentesmestert felmentette a kihágás vádjáról.

A törvényszék ítélete elvi jelentőségű, mert eddig a hatóságok ellentmondó álláspontra helyezkedtek, hasonló ügyekben és számtalan esetben bírsággal sújtották a henteseket, amiért nem vezettek üzleti könyvet.

RENDELŐBEN.

— Felírok a férjének egy orvosságot. Ha ez nem használ, majd felírok egy másikat.

— Kérem, doktor ur, nem írhatná fel mindjárt azt a másikat?

— Kérem, doktor ur, nem tudok aludni.

— Na, ezen majd segítünk.

— És nem tudok enni.

— Ezen is segítünk.

— És még egy nagy bajom van.

— Nos?

— Nem tudok fizetni.

— Az egyik port a gyomrodnak, a másikat pedig a fejednek írta a doktor ur.

— Érdekes. Honnan a fenéből tudják ezek a porok, hogy hová kell menniük?

Jogesetek a kisipar köréből

A munkaadó egy évben csak egyszer köteles alkalmazottjának betegség esetén hét napi fizetését folyósítani.

A címben foglalt elvi jelentőségű határozatot első ízben a tg.-műes-i ítélkező bizottság mondotta ki. A határozat felebbezés folytán a központi felebbezési bizottság elé került, amely azt jóváhagyta. A döntést azonban nem mindenütt fogadják el az elsőfoku ítélkezési bizottság bírái, miután nézetük szerint a törvény szövegében ez a rendelkezés nincs benne. Eppen ezért közérdekűnek találjuk alább közölni a sibiui ítélkezési bizottság 4058—1936. számú határozatát, amely új indoklással erősíti meg azt az álláspontot, hogy a munkásnak egy évben csak egyszer jár hét napi fizetése, ha beteg.

A sibiui bizottság határozata szerint a törvény szövege világosan kimondja a következőket: „Az első hét napra a munkás jogosult egész fizetésére, amelyet a munkaadó fizet meg”. A törvény szövegéből kitűnik, hogy ez az összeg voltaképpen nem ugyanevezett betegpénz (táppénz), amit a betegsegélyző köteles fizetni. A kötelezettség tulajdonképpen az 1929. évi és a munka terén uralkodó jogviszonyokat rendező törvény 60. szakaszából ered. Ennek a törvénynek a rendelkezéseit az 1933. évi társadalombiztosító törvény rendelkezései törölték.

A szóbanforgó törvény 11. szakaszának 2. bekezdése szerint a munkaadó 12 hónap alatt csak az első hét napra járó fizetését köteles kiadni betegség esetén munkásának. Erről szól a 11. szakasz 4. bekezdése is, amely szerint a táppénz 25, illetve maximum 36 hétig adható és ebbe nem számítandó bele a munkaadó által adott 7 napi fizetés összege. A törvény tételes szövege szerint tehát a munkaadó csak egy ízben köteles a hét napi fizetést kiadni. A kérdés különben csak akkor dől el végleg, ha a legfelsőbb semmitőszékhez kerül majd, mint utolsó megfellebbezhetetlen fórum elé. A felebbezési bizottság utolsó határozataiban a sibiui álláspontot fogadta el.

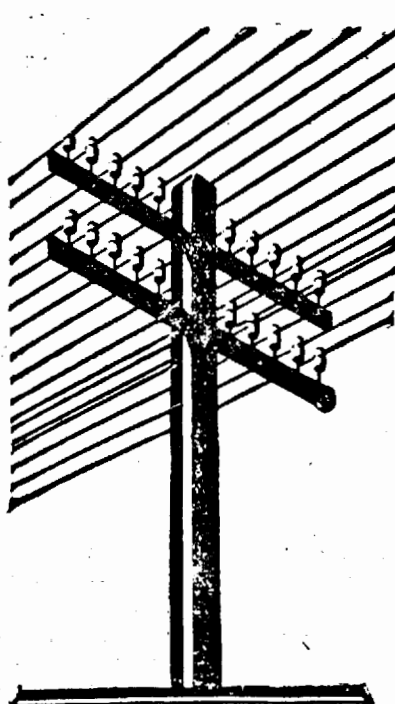
Vidéken történt baleset esetében a munkaadót terheli a kórházba szállítási költség.

F. G., a radaui Bitter-cég alkalmazottja 1935. novemberében szerencsétlenül járt. Előbb Voevodasa-ba szállították, ahol az orvosi rendelőben a társadalombiztosító orvosa megvizsgálta a balesetet szenvedett munkást és azonnali továbbszállítását rendelte el a cernaui kórházba. A cég autón kísérvél szállította a sebesültet a kórházba és 1750 lelt előlegezett szállítási költségekként. A sebesült munkás beszállítása után a cég felhívta a kerületi pénztárt, hogy ezt az összeget térítse neki meg. A radaui pénztár 845 lelt meg is térített, a különbözet megfizetését azonban megtagadta.

A határozat ellen az érdekelt munkaadó felszólamlással élt az elsőfoku ítélkező bizottsághoz, amely részben helyt adott a kérelemnek. A határozat ellen a kerületi betegsegélyző pénztár élt felebbezéssel a központi felebbezési bizottsághoz. Felebbezésében a pénztár hivatkozott a törvény 111. szakaszára, amely szerint a szállítási költségek a munkaadót terhelik. A bizottság határozatában elfogadta a pénztár érvelését és kimondotta, hogy ha a munkás munka közben távoli vidéken balesetet szenved, akkor a munkaadó köteles az első orvosi segélyről gondoskodni és szükség esetén köteles saját számlájára az első kórházba, vagy orvosi segélyhelyre szállítani. Jelen esetben a baleset olyan helyen történt, ahonnan a munkás elszállítását csak a cég végezhette el. Ha tehát a pénztár a szállítási költségeket részben fedezte is, a munkaadó nem számíthatja fel a kísérvő személyzet és az autó költségeit is, a különbözet a munkaadót terheli.

A munkaadó akkor is köteles beteg alkalmazottjának hét napi fizetését megadni, ha annak szolgálati ideje hat hétnél rövidebb.

A fenti kérdés vitás, miután a legfelsőbb semmitőszék még egyetlen ilyen ügygel sem foglalkozott. Eppen ezért érdekesnek találjuk leközölni a felebbezési bizottság egyik tagjának egy hasonló esettel kapcsolatos különvéleményét.

A telefon az ipari üzemekben nélkülözhetetlen

Ha 1937. március 31-ig
bezárólag egy óra előfizet,
ingyen szereljük
fel készülékét!

Tudvalevő, hogy a betegsegélyző törvény 11. szakaszának 2. bekezdése értelmében a munkásnak betegség esetén joga van hét napi fizetésre. A szóbanforgó esetben a Lomasi cég ezt az összeget nem fizette meg, mire a kerületi pénztár ismételt felhívta fizetésre. A cég a fizetést azzal az indoklással tagadta meg, hogy az alkalmazott hat hétnél rövidebb ideje volt csak alkalmazásában, tehát az 1929. évi munkatörvény 60. szakasza alapján nem köteles a hét napi fizetést megtéríteni.

A felebbezési bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a társadalombiztosító törvény későbbi törvény, mint a munkatörvény, tehát törölte ez utóbbi rendelkezéseit. Ilyen módon a munkatörvény 60. szakasza is érvénytelen, amely hat heti szolgálati időt kötött a hét napi fizetés folyósításához feltételként. A felebbezési bizottság ezért kötelezte a Lomasi céget az összeg megfizetésére.

Lakatos Elek munkaadó, a felebbezési bizottság tagja a következő külön véleményt jelentette be a határozattal szemben: „A társadalombiztosító törvény nem tesz semmi említést a szolgálati időtartamra vonatkozólag. A munkatörvény 60. szakasza hat hetet említ, mint minimális szolgálati időt, a

mely után jár a munkásnak a hét napi fizetés betegség esetén. Hat hét eltelté előtt, a munkás betegsége esetén nem követelhet fizetést a munkaadó. A két törvényszöveg nincs egymással ellentétben, az első törvény általánosan szabályozza a kérdést, míg a társadalombiztosító törvény meghatározza, hogy milyen esetben, mily összeget fizet a munkaadó. Mindkét törvényszöveg változatlanul fenáll és nyilvánvaló, hogy a munkaadó olyan alkalmazottnak, aki hat hétig sem volt szolgálatban, ezen összeg megfizetésére nem kötelezhető. A kérdést valószínűleg a különvélemény alapján a semmitőszékhez kerül.

Közi: dr. Kele Sándor ügyvéd, Arad.

JÓ KIFOGAS.

Az asszony azon kapja rajta kedves férjét, hogy a szakácsnőt az ülésen tartva, a fülébe suttog. Ráivall:

— Hát ti mit csináltok itt?

— Pszt, csak csendesen! — mentegetődik a tettenkapott. — Államellenes összeesküvést tervezünk.

Iparos agglomerátum létesítenek Sighet-en.

A Sighet-en létesítendő Iparos Agglomerátum Intézőbizottsága megalakult és a következőkből áll: Valean Alexandru, Frankó Sándor, Bota Pavel, Bota Ludovic, Fornwald István, Ferenczy Gyula, Stöckel Márton, Zboján Ferenc és Merle Ádám. Jegyző: Stark Sándor.

HALADÁS.

— Amikor az üzletemet kezdtem, nem volt egyedem, mint az intelligenciám.
— Ilyen kis alaptőkével elég sokra vitted.

Husvét másodnapján nagyszabású műkedvelő előadást rendez a salonta-i Iparos Dalegylet.

A salonta-i Iparos Dalegylet március 29-én nagyszabású műkedvelő előadást rendez. A gondosan összeválogatott műsorszámok között két egyfelvonásos színdarab kerül bemutatásra, a legjobb salonta-i műkedvelők közreműködésével. Lesz szavalat, hegedű- és zongora duett és a dalegylet női és férfikara külön ez alkalomra betanult énekszámait adják elő. Aki husvét másodnapján jól akar szórakozni, az ott legyen az Iparos Dalegylet műsoros előadásán. Olcsó helyárak.

Ein gutes Mitted.

— Ich habe immer so schreckliche Angst, dass in der Nacht jemand unter meinem Bette liegt. Wissen Sie kein Mittel dagegen?
— O, ja.
— Numb?
— Lassen Sie die Füsse vom Bett absteigen!

Convocare

Căminul Industriilor din Arad va ține la 4 Aprilie 1937, orele 10 a. m.

adunarea generală ordinară

în sala Casei Culturale a Industriilor la care cu onoare invităm membrii. — Intrucât membrii nu se vor prezenta în număr suficient la capacitatea de a decide, adunarea generală se va ține la 11 Aprilie 1937, în același loc, la aceeași oră și cu ordinea de zi identică, când se vor aduce hotărâri valabile fără considerare la numărul celor prezenți.

Arad, la 22 Martie 1937.

Diracțiunea.

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcțiunei asupra gestiunei anului 1936 și statistica membrilor.
2. Aprobarea bilanțului și contului de gestiune.
3. Raportul comisiei de control și decidera asupra acordării descărcării.
4. Stabilirea bugetului pe anul 1937.
5. Alegeri: a) complectarea direcțiunei; b) înlocuirea a 20 membri ordinari și 5 membri supleanți în comitet pe 3 ani; c) înlocuirea a 5 membri ordinari și 3 membri supleanți în comisia de control pe un an.
6. Propuneri.

Meghívó

Az Arad-i Iparos Otthon 1937. évi április hó 4-én, d. e. 10 órakor tartja

rendes évi közgyűlését

az Iparos Kulturház dísztermében, amelyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Amennyiben a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, úgy a közgyűlés 1937. évi április hó 11-én tartatik meg, ugyanazon helyen és órában és azonos napirenddel, a megjelentek számára való tekintet nélkül.

Arad, 1937. március 22.

Igazgatóság.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1936. évről. Jelentés az újonnan belépett és elhalt tagokról.
2. A zárszámadások jóváhagyása.
3. A számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az 1937. évi költségvetés megállapítása.
5. Választások: Az igazgatóság kiegészítése, a választmány 20 rendes és 5 pótaggjának választása 3 évre, valamint a számvizsgálóbizottság 5 rendes és 3 pótaggjának választása egy évre.
6. Indítványok.

A mester magán- és közigazgatási jogi felelőssége tanoncával szemben

Irta: dr. KELE SANDOR ügyvéd, Arad.

Az új ipartörvény rendelkezésével szerint a mester és tanonc között a törvényes formák betartásával szerződéses jogviszony keletkezik, amelynek magán- és közigazgatási jogi következményei vannak a munkaadóra nézve.

A mester köteles a tanoncot a mesterségre megtanítani. Ha ez nem sikerült, úgy a megfelelő eredmény hiányáért felel. Ezt mondja ki a törvény 29. szakasza. Már most mi a mértéke annak, hogy a munkaadó ezen kötelezettségét a tanonccal szemben teljesítette-e?

Ez ki fog derülni a szakmai vizsgák alkalmával. A tanonc ugyanis, ha a mesterségben tovább akar haladni, köteles lesz a törvény által meghatározott esetekben segédvizsgát tenni. Vajon, ha a vizsgán nem felel meg, felelősségre vonhatja-e a mestert azért, mert a szakmára nem készítette elő? Ez mindig ténykérdés lesz. Első sorban el kell dönteni azt, hogy milyen indokból utasította el a tanoncot a vizsgáztató bizottság, mert a vizsga anyaga között van olyan anyag is, amelyet a tanonc a szakmájában kell, hogy elsajátítson és ha e miatt utasították vissza, akkor már a mester magánjogi felelőssége nem áll fenn. Ezenkívül lehet, hogy a vizsga gyakorlati anyaga olyan nehéz volt, amelyet még a leggyakorlottabb iparosok is csak különös szaktudással végezhetek volna el. Tehát a mesternek arra kell törekednie, hogy a vizsgaanyag természetét meghatározhassa, illetve a vizsgaanyag kiválasztásában szakmai kamarája útján beleszólhasson. Az így általa meghatározott általános szakmai anyagból jelölhet ki esetenként vizsgaanyagot a vizsgáztató bizottság. Ezenkívül még az is előfordulhat, hogy a tanonc a vizsgától drukkol és így követ el hibát. Vajon felelős lehet-e a munkaadó az ilyen tényekért? A vizsgáztató bizottság tehát tulajdonképpen nem a tanoncot vizsgáztatja, hanem a főnököt. Ha a tanonc nem tud, úgy a főnök nem tudta előkészíteni a szakmára, mert ha tudta volna, úgy nem állana elő a rossz vizsgaeredmény. A vizsgáztató bizottságnak alaposan mérlegelnie kell minden esetben az előtte vizsgáztató tanonccal helyzetét, de a mester helyzetét is, akinél tanult. Ha a tanonc kis mesternél tanult, aki kevés önálló munkát végez, mert ilyen a megrendelő köre, akkor a tanoncot még ha akarta volna is, nem taníthatta meg a mesterség összes munkáira, mert nem volt olyan munkája, amellyel erre példát adhatt volna.

A szakmai csoportok tehát helyesen teszik, ha a munkakamara kézműves csoportjával ezeket a kérdéseket megtárgyalják és előterjesztést tesznek a munkaügyi minisztériumnak az egyes szakmák vizsgaanyagára nézve. Arra kell törekedni, hogy az általános szakmai tudást vizsgálja meg a vizsgáztató bizottság és nem a szakmáknak azon specialitásait, amelyeknek elsajátítását még a mester is csak hosszú idők gyakorlata után szerezheti meg, ha üzletkört ebbe az irányba fejleszti ki.

Ha a tanonc már kezdetben elárulja, hogy a szakmához nincsen megfelelő testi vagy lelki adottsága, úgy a mester helyesen teszi, ha a törvény 29. szakaszában foglalt rendelkezéssel él, amely ilyen esetben kártérítés nélkül megengedi a tanoncvizony felbontását. Az ipartörvény vonatkozó szakasza szerint ugyanis, ha a munkaadó mester azt állapítja meg, hogy a tanonc alkalmatlan a mesterségre, úgy azt 4 hónap után vagy legfeljebb 6 hónap alatt a munkakamaránál bejelentheti, azzal, hogy a miatt a szerződést felbontja.

Minden más esetben, a mester vállalja a felelősséget a tanonc szakszerű előkészítéséért és felel magánjogiilag. Ha a 6 hó eltelté után azért nem halad elő a tanonc kiképzése, mert az szándékosan nem tanul, a végzendő munka alól magát kivonja, úgy ilyen címen a szerződés felbontása kérhető a munkaügyi bíróságnál, mint ipari bíróságnál. A felbontási kérelem rendes kereset alakjában nyújtandó be és a bíróság határozza meg ez esetben a felbontás jogos vagy jogtalan voltát és állapítja meg, a felek kártérítési követeléseit is.

A szerződés feltételein kívül a törvény rendelkezései értelmében a mester, mint családapa felel a tanoncért. Az ipartörvény 30. szakasza szerint ugyanis a mester úgy kell eljárjon, mint a családapa, tehát gondoskodnia kell a tanonc neveléséről, magatartásáról, ellenőriznie kell és meg kell védenie

úgy az alkalmazottait, mint saját családjának a sértő vagy bántó tényei ellen. Egészségének megóvása érdekében megfelelő higiénikus lakásról kell, hogy gondoskodjon.

Ha tehát a szakasz értelmét jobban fontolóra vesszük, akkor azt látjuk, hogy a munkaadó mester felel a tanonc kárt okozó cselekményeiért harmadik személlyel szemben is, ha a tanonc kárt okozó cselekedetei a szükséges felügyelet vagy ellenőrzés hiánya folytán keletkeztek.

A szülő távol van rendszerint a tanonc tanulási helyétől. A szülőnek ezen jogait és kötelezettségeit tehát a munkaadó mesterre hárítja a törvény.

Ha a munkaadó mester a paterfamilias jogait gyakorolja, a kötelezettségei is ezen jogból keletkeznek.

E felelősség részbeni elhárítására nézve legheylesőbb, ha a mesternek módjában van tanoncát a tanoncotthonban elhelyezni. Ez által sok felelősség alól mentesül, mert ez esetben a munkaadó letelte után a tanoncotthonra hárítja a tanonc ellenőrzését és felügyeletét.

Ez annál is ajánlatosabb, mert ahol a mester el van foglalva, kizárt dolog, hogy kellő ellenőrzést gyakorolhasson.

A mester közigazgatási jogi felelőssége abban áll a tanonccal szemben, hogy a munkaügyi feltételeket az ipartörvény rendelkezéseinek megfelelőleg be kell tartania. A törvény 30. szakasza szerint ugyanis csak a szakmai munkára használhatja a tanoncot és olyan mértékben, amint a tanonc szellemi és testi képességei megengedik.

Köteles a kiskorú tanonccal szemben, az 1928. évi, a kiskorúak és nők védelméről szóló törvény rendelkezéseit betartani, tehát sem éjjeli munkára, sem pedig napi 8 óránál hosszabb tartamu munkára nem kötelezhető a tanonc.

Köteles a tanoncnak a szakmai tanfolyamok látogatására szükséges időt engedélyezni, mert ha ezen kötelezettségeit nem teljesíti, úgy nemcsak a munkaügyi bíróság, mint ipari bíróság által lesz kihágásért megbírságolva, hanem ezenkívül még az alapot is ad a szerződésnek kártérítéssel együtt járó felbontására.

Köteles a tanoncnak évi 15 napi szabadságot adni a törvényes ünnepnapokon kívül. Tehát a törvény szövege szerint „törvényes szünnapokon kívül”. Természetes, hogy nagy vallási ünnepnapjain is, a tanonc igazoltan távol maradhat, de ezt köteles a munkaadónak bejelenteni. Ez már a kialakult joggyakorlat alapján kívánható, miután senki sem kötelezhető az alkotmány értelmében arra, hogy vállalja ünnepét meg ne tartsa.

Ha ezen kötelezettségeit a mester nem teljesíti, úgy részben a szerződés felbontására, részben pedig arra ad alapot a tanoncnak, hogy kártérítést kérhesen. A tanoncszerződés pontos teljesítésére tehát a mesternek fenti szempontok figyelembevételével azért is törekednie kell, hogy a kellemetlenségeket elkerültesse.

WIDERSINN.

— Der Herr ist wirklich ein netter Mensch. Der könnte keiner Fliege etwas zu Leide tun.
— Wovon lebt er?
— Er erzeugt Fliegenfänger.

FŐLOSLEGES.

— De Adolf, ilyen borotvátlanul csak nem mehetsz az operába?
— Miért nem? A Szavillai-borbélyt adják.

Kárpitos segéd önálló, jó munkás, kerestetik

Jól bevezetett kárpitosságra. Esetlegesen betársulásként is szó lehet. — Ajánlatok fizetési igények megjelölése mellett a következő címre küldendők: SZABÓ GYULA, Odorhegy, R. Reg. Maria 2.

Kögyülét tartott a satumare-i Iparos Otthon

Vasárnap délelőtt Kondor Gedeon elnökle alatt kögyülést tartott a satumare-i Iparos Otthon és az Iparos Olvasókör, mint Aggmenház. A kögyülésen dr. Teveli József titkár részletes jelentésben számolt be arról a küzdelemről, amelyet az egyesület vezető-sége intézményei fenntartása érdekében folytatott. Az Iparos Olvasókör, mint Aggmenház működéséről szóló jelentést Buus József titkár ismertette. A kögyülés úgy a jelentéseket, mint a zárszámadásokat tudomásul vette és jóváhagyta a költségvetést.

AZ ALKALMI IVO.

— En csak igazán nagy ünnepi alkalmakkor iszom és csak barackot.

— És mit nevez maga igazi nagy ünnepi alkalmak?

— Ha barackot iszom.

Kögyülést tartott a turda-i Magyar Iparos Egylet

Egyesületi székházának nagytermében tartotta meg ezévi rendes kögyülését a Turda-i Magyar Iparosok Önképző Egyesülete Csetri Ferenc ügyvezető elnök elnökleivel, zsúfoltan telt teremben, nagy érdeklődés mellett.

Csetri Ferenc elnök megnyitójában régi szokás szerint elsőnek Harmati Domokosról az egyesület veterán örökös díszelnökéről emlékezve meg, levélbeli üdvözlését javasolta, amihez a gyűlés egyhangú lelkesedéssel járult hozzá. Ezután a jelenlévők néma felállása közben az egyesület tavalyi éhanyt érdemes elnökéről Farkas Miklósról emlékezett meg kegyeletes szavakkal, akinek érdemeit jegyzőkönyvileg kérte megörökíteni. A kegyeletes szavak elhangzása után az elnök az egyesület múltévi munkásságát ismertette.

Méhes Albert a múlt gyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel. Káptalan N. Béla főtitkár pedig a múlt évről szóló titkári jelentést terjesztette a kögyülés elé. A gondos és részletes titkári jelentés a Farkas Miklós és Péter Antal elhunytával az egyesület ért veszteségről megemlékezve időrendi sorrendben számolt be az egyesületi élet múlt évi fontosabb eseményeiről, külön kiemelve a nagyértékű szabadtéri műkedvelő előadás a „Múltóságos csizmadia” nagy sikerét, valamint az ezévi farsangi iparosbál szép erkölcsi és anyagi sikerét. Külön emlékezett meg a Magyar Dalkör és a Tekéző társaság eredményes és szép munkájáról, amellyel anyagi hozzájárulást is biztosítottak az egyesületnek.

A nagy tetszéssel fogadott titkári jelentés után Szemán József a pénztárosi Major István pedig az ellenőri jelentéseket terjesztették a kögyülés elé, amely azokat változtatás nélkül elfogadta és Szemán Józsefnek értékes pénztárosi munkáját jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Musa Imre a lelkárokozó bizottság jelentését terjesztette a kögyülés elé.

Berecky János főkönyvtáros pedig a könyvtár-jelentést, amelyet a kögyülés szintén egyhangúlag vett tudomásul.

Ez a szokásos népes társasvacsora zárta be a kögyülési napot, amelyen számos felköszöntő hangzott el az egyesületet és érdemes vezetőjét illetve.

NEM ROSSZ.

— A hajójáratok érdeklik uraságodat?

— Egyelőre csak azt szeretném tudni, hogy van-e olyan hajó, ahol leszámítják a tengeri beteg utas ebédjének az árát.

FELHÍVÁS!

Az Arad-i Nőifodrásmesterek Szindikátusa 1937. március hó 22-én megtartott rendkívüli taggyűlésén megszavazott határozatával kimondotta, hogy tekintettel a munkaszerződésekről szóló törvény rendelkezésére, amely szerint az alkalmazottak választási ünnepeiken szabadságolandók, a róm. kat. húsvét másodnapján, folyó hó 29-én, hétfőn, valamennyi nőifodrásterem zárva tartandó.

Felhívja ennek értelmében a m. é. közönséget, hogy sziveskedjenek a húsvét másodnapjára szánt fészüléseket még ezen a héten elvégeztetni.

Az Arad-i Nőifodrásmesterek Szindikátusa nevében: Fleischmann István, elnök.

AUS DER SCHULE.

— Wer war Katharina von Russland?

— Marlene Dietrich!

Kétszázötvenezer lelt szavazott meg az arad-i munkakamara; iparosok segélyezésére

Csak hivatalnok karának növelésével tudja a kamara elvégezni az iparigazolványok becsesítését és vállalni a szakvizsgákkal kapcsolatos munkát.

Az arad-i munkakamara nagytanácsát a törvénynek megfelelően, — ahol Arad, Alba, Hunedoara és Tarnava Mica megyék dolgozói képviseltetik magukat, — vasárnap délelőtre kögyülésre hívták össze, amelyet Mosoiu Victor kamarai elnök nyitott meg. Az elnök üdvözölte a csaknem teljes számban megjelent tanácstagokat, majd ismertette a választott vezetőség néhány hónapos, de eredményekben gazdag működésének fontosabb szakaszait. Az előző kögyülés jegyzőkönyvének felolvasása és tudomásulvétele után dr. Vlasdian titkár felolvasta a vezetőség részletes jelentését, amely felölelte a munkakamarák intézményével kapcsolatos törvényeket, különös tekintettel az új ipartörvénynek a munkakönyvek becsesítésére vonatkozó intézkedésével. A jelentésből kitűnik, hogy a jelenlegi törvény életbeléptetéséig érvényben volt régi magyar ipartörvény értelmében az arad-i kamara körzetében 59 hatóság foglalkozott munkakönyvek kiállításával, az új törvény pedig kizárólag a munkakamara hatáskörébe utalta ezt a hatalmas munkát. Ha a régi törvény alapján munkakönyvek kiállításával foglalkozó hatóságoknál mindenütt csak egy hivatalnok intézte a munkakönyvekkel kapcsolatos munkálatokat, akkor is 59 ilyen tisztviselő látta el ezt a munkát, amelyet most a munkakamara rendes alkalmazotti keretével kellett elvégeztetni.

Az új törvény értelmében az arad-i kamarához tartozó megyék területén mintegy 70 vizsgáztató bizottság működik majd

és mindegyik bizottságnak szüksége lesz egy titkárra, aki a hivatali ügyeket intézi. Az arad-i munkakamarának összesen 20 tisztviselője van és így képtelen a 70 titkári teendő ellátására megfelelő számú alkalmazottat rendelkezésre bocsátani, tehát új alkalmazottakra lenne szükség, ami viszont a törvény intézkedései miatt lehetetlen, mert a

kamara jövedelmeinek csupán 30 százalékát költötheti személyzeti kiadásokra.

Igy azután lehetetlen helyzet adódik, mely sürgős rendezést igényel, mert valamilyen kivezető megoldás nélkül lehetetlenné válik a vizsgáztató bizottságok működése. Súlyos teherterhelés a bizottságok anyagi kiadásainak fedezése is, ami szintén a kamarát terheli. Eppen ezért a kamara vezetősége Sassu miniszterhez fordult, akit kértek, hogy intézkedjék a megfelelő anyagi alap rendelkezésre bocsátása érdekében.

A jelentés megemlíti, hogy az arad-i munkakamara jogsegélyben részesítette a kamarai tagokat olyan esetekben, amikor egyéni sérelmek orvoslásáról volt szó.

A szegény iparosok felsegélyezésére 200 ezer lelt, a júl-völgyi árvíz idején első segély címén 110 ezer lelt, a halmagiu-i iparosház építéséhez való hozzájárulás címén 120 ezer lelt utalt ki a kamara. Sportegyesületek támogatására 110 ezer lelt, az egyesületi szobor alapja javára 100 ezer lelt. Anyagi alap hiányában munkanélküli segélyekre pedig csak 70 ezer lelt fordítottak.

A tanoncok túlnyomó részben román földműves szülők gyermekei, akik vidékről kerültek a városba. Moneasa fürdőn a kamara nyári üdülőtelepet létesített az inasok számára, ahol 50 személyt szállásolhatnak el. Erre a célra az épület megvásárlása és megjavítása címén 244 ezer lelt, berendezésért pedig

130 ezer lelt, a kamara körzetéhez tartozó négy megyéből küldött üdülőcsoportok ellátására pedig 73 ezer lelt fordítottak. Az inasok üdülési akcióját ki-terjesztették, amennyiben 42,064 lelt fordítottak a tanoncoknak hegyi- és tengerparti üdülőtelepeken történő nyaraltatására.

Részletesen kitért a jelentés a kamara másirányú tevékenységeire is, végül pedig a konjunktúra viszonyok által teremtett helyzetet taglalta. A munkakamara vezetősége megállapítja hogy

minden vonalon érezhető a gazdasági élet élénkítése, ami elsősorban a világszerte megindult fegyverkezési verseny eredménye.

A munkásság természetesen hasznot huz ebből a konjunktúrából, mert ezer és ezer munkanélküli kapcsolódik ismét a termelési folyamatba, azonban az árak drágulása ellensúlyozza ezt a kedvező helyzet alakulást. A fizetések nem tudtak lépést tartani az árak emelkedésével, úgy hogy a munkástömegek kedvezőtlen helyzetbe kerültek. Végül a jelentés megállapítja, hogy az arad-i kamara anyagi helyzete kielégítő. A jelentést a kögyülés néhány hozzászólás után elfogadta. Ezután a jövő évi költségvetést terjesztették elő. A kamara összesen

10 millió leles költségvetéssel dolgozik,

amiből 2 millió az iparos tagozat külön költségvetése. A munkakamara pszicho-technikai intézet létesítését határozta el és erre a célra negyedmillió lelt vett fel költségvetésébe. Hegyvidéki és tengerparti üdülőtelepek létesítésére, iparosok támogatására, egyenként negyedmilliót és a Paring-hegyen létesítendő üdülőház építésére félmillió lelt irányoztak elő.

Tiltakozás a betegsegélyzői illetékek emelése ellen.

Az indítványok során Balla Károly hírlapíró, kamarai tanácsos, szótvetette, hogy a kamara vezetőségének jelentésében nem történt említés a betegsegélyzői illetékek emelésére vonatkozó kísérletről. Ez a díjemelé is súlyosan érinti az ország iparos- és alkalmazott társadalmát, éppen ezért elsősorban

a munkakamaráknak kell a leghatározottabb formában állásfoglalniuk az indokolatlan megterhelés ellen.

Balla Károly indítványozta, hogy az arad-i munkakamara vállalja el a kezdeményezést ebben az irányban és a kögyülés elsőnek emelje fel tiltakozását a betegsegélyzői járulékok emelése ellen.

Spaath Antal tanácsos a munkakamarai alkalmazottak helyzetét tette szóvá és kifogásolta, hogy éppen ez az intézmény nem tartja tiszteltben a nyolc órai munkaidőt.

— Valahányszor felfővök a munkakamara hivatali helyiségeibe, — mondotta a tanácsos, — még a késő esti órákban is munka közben találom a kamarai tisztviselőket...

Mosoiu elnök felvilágosította Spaath Antalt, hogy a kamarai tisztviselők túlórázását megfizetik, amit a tanácsos elégedetten vett tudomásul. Végül üdvözlő táviratot szövegeztek és akkor Garboveanu Jui-völgyi tanácsos tiltakozott az ellen, hogy Calciut, a munkakamarák szövetségének elnökét üdvözlőjk, mert szerinte az elnök nem képviseli a dolgozók érdekeit. A kögyülés ezzel véget is ért.

A cluj-i Iparos Egylet 78. évi rendes kögyülése

Cluj-i Iparos egylet vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg 78-ik évi rendes kögyülését. A tagok szüntűg megöltötték az egylet hatalmas termét, ahol az elnöki emelvényen Hevesi József díszelnök, mellette Rátz Mihály elnök, Demeter Ferenc és Török Árpád alelnökök foglaltak helyet.

A kögyülést Rátz Mihály elnök nyitotta meg méltatva az egylet múltját és jelenlegi komoly munkáját. Az elnöki megnyitó után ifj. Farkas József jegyző terjedelmes jelentésben ismertette az iparos egylet múltévi működését. Csákány János számvizsgálóbizottsági elnök az évi mérleget és számadásokat olvasta fel, majd az 1937. évi költségvetést terjesztette elő. Deák Ferenc, Onofrai István, Ghili György, Orbán Béla, Egyed Sándor és Uray Ferenc hozzászólásai után a jelentéseket és a költségvetést a kögyülés elfogadta.

Ezután a lejárt tisztségek betöltésére került a sor. A választást Mártonfi Gyula szavazatszedőbizottsági elnök vezetésével ejtették meg, melynek eredménye így alakult ki: Alelnök lett Török Árpád, ügyész: dr. Bartha Ignác, számvizsgálóbizottsági elnök: Csákány János, tagok: Deák Ferenc, Kun Frigyes, jegyző: Szegő Vilmos, háznagy: Király József, aggmenházi gazda: Kiss Kálmán, pénztáros: Kancza Imre. Választmányi tagok: Uram Antal, Fejér Béla, Kézdy János, Lakatos Károly, Klein Samu és Prezensky Béla, póttagok: Vég Árpád és Harkó Ferenc lettek. Zászlós uraknak Borzay Lajos és Tavassz Imrét választották meg. A mindvégig méltóságos keretek közt folyó kögyülés bizonyítékul szolgál arra, hogy Cluj iparosága intézményének érdekében a legkomolyabb munkát fejt ki. A kögyülés Rátz Mihály elnök szavaival ért véget.

Adórendeletek, adóproblémák és adóügyi döntések.

Az egész ország területén április 15-én kezdik meg működésüket az adókető bizottságok

Tiltakozik az UGIR a minimális adó tervezett új rendszere ellen. — Felülvizsgálják a nagyvállalatok múlt évi adóketéseit. — A bucurești-i tábla adóügyi döntései.

A folyó évi adóketések országsszerte április 15-én kezdődnek meg, a részvénytársaságok adóit megállapító speciális bizottságok ugyancsak április 15-én kezdik meg a ketéseket.

A pénzügyminiszter utasításai szerint, az adóketési munkálatokat úgy kell beosztani a pénzügyigazgatóságoknak, hogy azok május 31-ig befejezést nyerjenek. Az adókető bizottságok tagjairól szóló kimutatásokat április 1-ig kell felterjesztetni a pénzügyminisztériumba.

Felhívja a pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságok figyelmét, arra, hogy az adóketést megelőző könyvvizsgálatokat a legrövidebb időn belül bonyolítsák le a pénzügyi közegek, anélkül azonban, hogy önkényeskedésekre vagy vegzátorius intézkedésekre kerülne a sor.

A módosított adótvény 300.000 leire emeli fel a patenta fixa szerint megadóható jövedelmek határát. Az egyes osztályokba való besorozást azonban nem a megyei bizottságok, hanem az adókető bizottságok fogják eszközölni.

AZ UGIR EMLÉKIRATA A MINIMALIS ADÓ TERVEZETT MÓDOSÍTÁSAVAL KAPCSOLATBAN

Az adótvény módosítása alkalmával, amint azt annak idején már közzétük a pénzügyminiszter a veszteséggel dolgozó vállalatok minimális adóját 26.000—40.000 leiben akarta megállapítani a vállalatok számára, amelyeknek részvénytőkéje öt milliónál kisebb. Az új minimális adó rendkívül megnöveli az ilyen kisebb vállalatok adóját, amelyek magasabban adóznak — a veszteséges üzletmenet mellett — mint a nagy nyereséggel dolgozó, nagy rentabilitású vállalatok.

A kérdéssel kapcsolatban az Ugir vezetősége memorandumot nyújtott át a pénzügyminiszternek, amelyben a módosított javaslat megváltoztatását kérte. A memorandumban az Ugir rámutatott arra, hogy a veszteséges vállalatoknál túlnagy összegű vélelmezett jövedelmeket fognak megadóztatni, amely túlzottan aránytalan a tervezett beosztásban. A módosító tervezet ugyanis a 3 millió leifeln aluli részvénytőkével bíró részvénytársaságoknál

200.001-250.000 leies vélelmezett jövedelmet vesz alapul. Ez a vélelmezett jövedelem egy 500.000 lei részvénytőkével bíró részvénytársaságnál a saját tőkének 47—50 százalékát teszi ki. Egy millió lei alaptőkéjű részvénytársaságnál 25 százalék, 2 millió lei alaptőkéjű részvénytársaságnál 12 és fél százalék és 3 millió lei alaptőkéjű részvénytársaságnál 8—10 százalék az adóköteles vélelmezett jövedelem. Hasonló a helyzet a 3—5 millió lei részvénytőkéjű vállalatoknál is és csak a negyven milliónál nagyobb alaptőkéjű részvénytársaságok minimális adójának kiszámításánál érvényesülhetne az eddigi rendszer.

Éppen ezért az Ugir a jelenlegi rendszer fenntartását kívánja és amennyiben ez lehetséges nem volna, úgy kéri a pénzügyminisztert, hogy a módosító tervezetben legyen tekintettel ezekre az aránytalanságokra.

FELÜLVIZSGÁLAT ALA VESZÉK A NAGYVÁLLALATOK MÚLT ÉVI ADÓKETÉSEIT.

Az egyenesadótvény 1934. évi módosítása lehetővé teszi a már jogerősen megállapított adóketések felemelését, pótkivetés útján. Akkor Slávescu pénzügyminiszter azzal védekezett, hogy ezt a lehetőséget csak rendkívüli esetben veszi igénybe a fisco. Tény az, hogy az elmúlt három év alatt csak ritkán élt a fisco ezzel a lehetőséggel.

Gazdasági körökben nagy meglepetést keltett a pénzügyminiszternek az az utasítása, hogy a nagyvállalatoknál, a folyó évi adóketések alkalmával, a fisco ismét vizsgálatot tart a múlt évi adóketéssel kapcsolatban és azt revizió alá veszi. Tekintve, hogy a törvény 120. cikke szerint ilyen pótkivetéseket csak a pénzügyminisztertől speciális megbízással rendelkező tisztviselők végezhetnek, a pénzügyminiszter a pénzügyi felügyelőnek már meg is adta a felhatalmazást és utasítást erre.

AZ ÁRFOLYAMNYERESÉGEK, VAGY VESZTESÉGEK ELSZÁMOLÁSA

A pénzügyminisztérium a központi adóügyi bizottság 1933. évi döntésére hivatkozva rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak a mérlegekben szereplő árfolyamveszteségek, illetőleg a valutaárfolyamvesztések következtében előállott nyereségek megadózáására vonatkozólag. A rendelet szerint sem az árfolyamvesztés, sem az árfolyamnyereség

Öntöm az összes magánjáró gépek részeit,

mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi géprészeket

saját modelleim után vas-,
fém- és bronzöntés. Modellek készítése jutányos áron

MORZA vas- és fémöntőde

Arad—Sega, Strada Rea Silvia 9

A tejfőlős kenyér

Irta: NYARY ANDOR.

Ördög Jósának nem ez volt az igazi neve, Tiszteletes néven Szabó Jósának hívták, de már egészen kicsi gyerek korában olyan veszekedett, túl rossz volt, hogy elnevezték az ördög fiának. Így lett, aztán később az ördög fiából Ördög Jóska.

Valóságos réme volt a falunak.

Mikor iskolásgyerekké sündörökött, úgy elkezdte az iskolát, hogy a tanító mindössze egyszer látta az iskola környékén. Rá is szólt:

— Jóska, hé!

Jóska megállt, ránézett a tanítóra:

— No?

— Gyere iskolába.

Jóska futásnak egyengette a lábait, nehogy a tanító nyakon csiphesse, aztán felvetette a fejét:

— Ha boldog volnék!

Azzal futásnak eredt, hogy csak úgy csattogott a lába a poros úton.

A szülei nevelték, gondolták. Mit csináljanak vele, az övük volt. Agyon nem üthetik.

Egyszer azonban nagyon megjárta vele.

Roppant szerette a húst. Mindegy volt neki, ha főtt, ha sült, csak hus legyen. Valahányszor hus volt ebédre, sánda szemekkel nézte, hogy az édesanyja az apjának milyen nagy darabot tesz a tányójára, neki meg ugyanakkor alig jut egy feletraváló. Egy ideig csak tűrte, de aztán nem állhatta sokáig, egy húsos napon megszólalt:

— Édesanyám! Miről atyafink nekünk édesapám?

— Miről, te mafi! Hát arról, hogy édesapád,

— Azért kérdezem, a sáska csipje meg, mert a jó falatokat mindig ő eszi meg előlem.

Olyan sáskát kapott erre az apjától balkézről, hogy menten lefordult a székről.

Még aznap elhatározták, hogy odaadják inasnak. Ott majd emberséget tanul.

Bevitték a városba, mert a faluba hiába szögdöztették volna el, egy nap tízszer is megszökött volna.

A város messze van, ott majd megmarad.

A szerződötésével azonban egy kis baj volt, mert a gyerek még csak tizenhárom éves volt. Ugy egyeztek hát meg az öreg mesterrel, hogy egy évig, marad nála. Inas ugyan nem lehet, de legalább ez alatt az év alatt is tanul. A dolgaért kap kosztot, ameddig a tizennegyedik évet be nem tölti, ott meg a mester ruházza a saját maga kimustrált ruháiból.

Jó kövér, pocakos ember volt. Mikor a kimustrált nadrágit ráadta Jóska, szegény gyerek olyan volt benne, mint a madárijesztő. Az eleje csupa csiriz volt, az ülőkéje meg tottyakos, leért hátul a térdé hajtásáig. Ha futott, csak úgy verte a taktust a vádlóján.

Jóska gyerek azonban a ruházatával nem sokat törődött, inkább az étel körül volt megint kellemetlensége.

Otthon a hússal gyűlt meg a baja, itt meg a tejfőllel.

A szusztermester ugyancsak minden földi nap tejfőlt reggelizett.

Vágott egy darab puha kenyeret, a bicskájával hegyére bókta, bemártogatta a tejfőlebe s mikor már mind a négy oldala tocsogós volt, bekapta, mint a gém a halat.

Ő meg ugyanakkor csak meztelen kenyeret kapott.

Gondolkozott, tűnődött. Furfangos esze egyszerre csak megfogta a gondolatot.

Mánap reggel, mikor a majsztrom csirizért küldte a boltba, hova alá szorította a kenyeret, aztán utnak egyengette lábát nem a csirizet bolt, hanem a piac felé.

A fapiacra sorban álltak a tejfőlős asszonyok. Némelyik előtt akkora fazék tele volt, hogy egy pár hetes kisgyerek kényelmesen meguszhatott volna benne.

Jóska gyerek végignézett a kofák csapatán.

Azt szemlélte, hogy melyik természetes néinek van a legmegnyerőbb arca.

A legtermészetesebb előtt megállt.

Azért választotta ki a legkövérebbiket, mert furfangos eszével úgy gondolta, hogyha futni kell, ez majd nem éri utól.

Hát megállt előtte.

A kofa ránézett:

— Mit akarsz fiam?

— Egy deci tejfőlt vennék — szólt Jóska.

Hogyan adja?

Megegyeztek.

Jósának persze egy veszekedett fillére sem volt.

A kofa kimérte a deci tejfőlt s a gyerek felé fordult:

— Hova öntsem?

Jóska minden esztétikai lelkiismeretfurdalás nélkül hátranyúlt, megfogta a nadrágja ülőkéjét, aztán a lába között előrehúzta:

— Öntse ide — mondta a kofának.

A kofa huzódózott:

nem vehető tekintetbe az adó kivétel alkalmazásával addig, amíg az illető vállalat külföldi hitele végleges elszámolását nem nyer.

A fenti rendelet szerint — a banktörvény rendelkezéseire hasonlóan — a nem realizált árfolyamnyereségek adómentesen tartálékolhatók a tétel végleges likvidálásáig. Viszont az árfolyamvesztések sem számolhatók el a veszteség-nyereség számlán mindaddig, amíg a tétel végleg rendezve nincs.

AZ AVIATIKAI ALAP BIRSÁGAIBÓL 12 SZÁZALEK JUTALEKOT KAPNAK A BEHAJTÓ KÖZEGEK

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az adóhivataloknak, hogy az aviatikai alap által kiszabott bírságokat eorán kívül hajtják be. Ezzel kapcsolatban — az aviatikai alap vezetőségével egyetértően — a pénzügyminisztérium 12 százalékos jutalekot engedélyez a behajtást végző pénzügyi közvegeknek.

A FORGALMI ADÓBÍRSÁG BEHAJTÁSA

A pénzügyminisztérium rendelete szerint a forgalmi adó kifizetésével kapcsolatos összes bírságjegyzőkönyvek — végrehajtás előtt — jóváhagyásra felküldendők a pénzügyminisztériumhoz. A jegyzőkönyvek teljesen kiállítva, három példányban terjesztendők fel.

A FÖLDREFORMBÓL SZÁRMAZÓ ADÓSSÁGOK FIZETÉSE

Megírta annak idején az „Iparos”, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy azokat az 1932. év előtről származó hátralékokat, amelyekkel a földreformból kifolyólag tartoznak a mezőgazdák az államnak, az adóssok kisajátítási kötvényekkel (Renta Improprietaryre) fizethetik. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben utasítja az adóhivatalokat, hogy az 1932. január 1. előtt esedékessé vált és a földreformmal kapcsolatban álló hátralékok fizetésénél névértékben fogadják el a kisajátítási kötvényeket.

A NEMZETI MUNKA VÉDELME RÖL SZÓLÓ TÖRVÉNY ALAPJÁN KIÖT BÍRSÁGOK FIZETÉSE

A pénzügyminiszter 378.718 szám alatt rendeletet küldött az összes adóhivatalokhoz, amely szerint a belföldi munka védelméről szóló törvény alapján kiszabott bírságok készpénzben fizetendők, tekintet nélkül arra, hogy mely évből valók.

CSALÁDI ENYELGES.

Feleség: Akármint beszélés, futottak utánam más férfiak is, nemcsak te...

Férj: De sajnos, én győztem a versenyfutásban.

— Csak nem öntöm rá arra a csirizes nadrágra!

— En eszem meg — felelt Jóska. — Majd a kenyérral kimártogatom.

A kofa odaöntötte a tejsőt.

Jóska nézte egy ideig, aztán megszólalt:

— Igen kevés — kellemetlenkedett, aztán a kofára nézett. — Adjon még egy kis ráadást.

— Dehogy adok! — tiltakozott a kofa. — Így is olosón edtam.

— Nem ad rá?

— Nem.

— Hát, ha nem ad rá — felelte Jóska, — akkor Isten uccse, nem kell.

Azzal a nadrágot meglibbentette a deci tejsőlt viszafröccsentette a fazékba.

A maradékot meg hamarosan felmártotta a kenyérével.

A kofa szidta. Rendőrt keresett.

Jóska azonban még idejében elinált, pár napig csavargott a harmadik napon bezörgött a házuk ablakán.

— Ki az? — szólta ki az apja.

— En, — felelte Jóska.

— Eladta kőke, hát már onnét is megszoktél? — dühöngött az apja, mikor megismerte a fia hangját.

— Jaj, dehogy szoktam — védekezett Jóska és ártatlan arccal beszélt. — A majsztram az éjjel meghalt, most már nincs szükségem inásra.

— Meghalt? No, Isten nyugtassa szegényt! — hitte el az ember a csak évek múlva tudta meg az igazságot, de akkor már nem verhetette meg a fiát, mert közben Jóska akkorára nőtt, hogy nem lehetett tudni, hogy kettőjük közül ki húzta volna a rövidebbet.

Convocare

Grupa Industrişilor pentru Ajut. de Inmormantare din Arad îşi ţine în ziua de 4 Aprilie 1937 la orele 10 şi jum. a. m., iar în cazul când membrii nu se vor prezenta în număr cât se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, în ziua de 11 Aprilie 1937 la orele 10 şi jum. a. m. Dumineca.

a XII-a adunarea generală ordinară

în Casa Culturală a Căminului Industrişilor din Arad, la care cu onoare invită pe toţi membrii.

Direcţiunea.

Ordinea de zi:

1. Discurs inaugural al preşedintelui.
2. Darea de seamă a Direcţiunei asupra gestiunei pe anul 1936.
3. Raportul secretarial.
4. Raportul de cassa.
5. Raportul comisiei de cenzori al Federaiei Sindicatelor Industrişilor din Arad.
6. Descărcarea Direcţiunei şi cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1936.
7. Alegeri:

a) alegerea a 3 membri de direcţiune pe durată de 3 ani; b) alegerea a 8 membri de comitet pe durată de 2 ani; c) alegerea a 2 membri de comitet pe durată de 1 an; d) alegerea a 12 membri supleanţi în comitet pe durată a 1 an.

8. Propuneri eventuale.

Propunerile înaintate adunării se vor prezenta Direcţiunei cu 8 zile înaintea adunării generale.

Meghívó

Az Arad-i Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja 1937. április hó 4-én, határozatképtelenség esetén április 11-én, vasárnap délelőtt fél 11 órára az Iparos Kulturház nagytermében

XII-ik rendes évi taggyűlését

tartja, melyre a csoport tagjait tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

Tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Titkári jelentés.
4. Pénztári jelentés.
5. Federaie számvizsgáló bizottságnak jelentése.
6. Felmentvény megadása feletti határozat.
7. Választások.

a) 3 igazgatósági tag választása 3 évre; b) 8 választmányi tag választása 3 évre; c) 2 választmányi tag választása 2 évre; d) 1 választmányi tag választása 1 évre; e) 12 választmányi tag választása 1 évre.

8. Esetleges indítványok.

A taggyűlés elé beterjesztendő indítványok a taggyűlés előtt 8 nappal az igazgatósághoz benyújtandók.

REPÜLŐBÉLYEGEK ALKALMAZÁSA

A Munkakamara tisztviselő tagozata a repülőalapról szóló törvény módosításával kapcsolatosan az alábbiakat közli az érdekeltekkel: A módosító törvény életbeléptetésének időpontjától (március 17.) kezdődőleg a bankügyletekkel kapcsolatos iratokra a következő címletű repülőbélyegeket kell ragasztani: 100 leitől 9999 lei összegig 2 lei, 10.000—49.999 leig 5 lei, 50.000—199.999 leig 10 lei, 200.000 leinél nagyobb összegű iratokra 20 lei.

Eladó ház Arad-on,

a Caragiale ucca
26 szám alatt.

Bővebbet ugyanott

Tipografia „ARDELEX” HIRLAJ.

Text János régi arad-i sütőmester halála.

Vasárnap reggel, rövid szenvedés után meghalt 62 éves korában Text János, érdemes arad-i sütőmester, aki hosszú évtizedeken át, mint az arad-i iparos társadalom megbecsült tisztjes tagja, úgy az iparosság jótékony intézményeinek támogatásában, mint az iparos mozgalmakban tevékeny részt vett.

Az Arad-i Iparos Otthon és az Arad-i Sütőiparosok Szövetsége részvétele mellett testületileg vett részt Text János temetésén, megadva az iparos társadalom ezen kiérdemesült tagjának a kellő végtiszteltet.

Szerkesztői üzenetek

Villanyeszerelő iparos, Gheorgheni. Azt tanácsoljuk, hogy egy bucureşti-i szakigaznőknél érdeklődjön, hogy ilyen fűtet milyen feltételekkel hoz be külföldről. Új gépek importja ugyanis korlátozott. Bár részletesen tájékoztathatnánk a behozatali eljárásokról, mégis, úgy véljük, hogy sokkal könnyebben és aránylag kevesebb költséggel importálhatja egy belföldi ügynő, vagy szaküzlet útján, mint ha személyesen jár el behozatali engedélyért. Az ezzel kapcsolatos rengeteg utánajárás több időt és költséget emészt fel, mint ahogyan azt egy ebben járatos belföldi cég önnek elintézné. Ha a belföldi árat ismeri, úgy esetleg a bucureşti-i importcég által felszámított költségeket soknak fogja találni, de behozatali engedély esetében ez nincs másképp. Ha személyesen óhajtja az ügyet elintézni, úgy forduljon az ottani kereskedelmi és iparkamarához a szükséges adatok elnyerése végett, ha pedig a munkakamara tagja úgy attól kérje a szükséges támogatást. A behozattal kapcsolatos taktikát illetőleg azonban a kereskedelmi és iparkamara adhatja meg a szükséges felvilágosítást. Végleges elhatározása esetén kívánságára részletebb felvilágosítást adunk.

Vásáros iparosnak szóló folytatódólagos válasz. Külön cikkben fogjuk közölni, miután az egész iparosságot érinti a vásárjog új szabályozása. dr. M. S.

Gheorgheni-i iparos. Ön azt panasolja hozzánk írt levelében, hogy a jelenleg a munkakamara tulajdonában levő volt gheorgheni ipartestületi szék ház és az abban elhelyezett vendéglő bérleje úgy vezet a tisztelet, hogy az iparosok kerülni kénytelenek a helyiséget. A vendéglős gorombán bánik velük és a vendéglős hibája folytán a leltári tárgyak is olyan rossz állapotban vannak, hogy mire a bérlet ideje letelik, alig lesz valami értékük. Kérdezi, mit csináljanak az ottani iparosok. Mi azt tanácsoljuk, beszéljék meg az ügyet tizen-huszan az ottani tekintélyes iparosok közül és forduljanak a panaszszal a munkakamarához, mint bérbeadó tulajdonoshoz, illetve a munkakamara ottani megbízottjához.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutorare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin asociatia comună cu asociatii, cotizatiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Grupa I. csoportban változatlanul 886 sorsszámig. Grupa II. csoportban Vád. lui Stefan Buza Istvánné 969 számig esedékes a fizetés.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutorare în caz de deces a Industrişilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt în restanță cu cotizatiunile lor, să achite restanțele lor, interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-ului 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedază între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizatiunile sunt scadente după următorii membri decedati:

Grupa „A” csoportban 967. Iosif Biner József, 968. Joan Galván János, 969. Vád. lui Stefan Hajós Istvánné.

In Grupa „B” csoportban változatlanul 959 sorsszámig esedékes a fizetés.